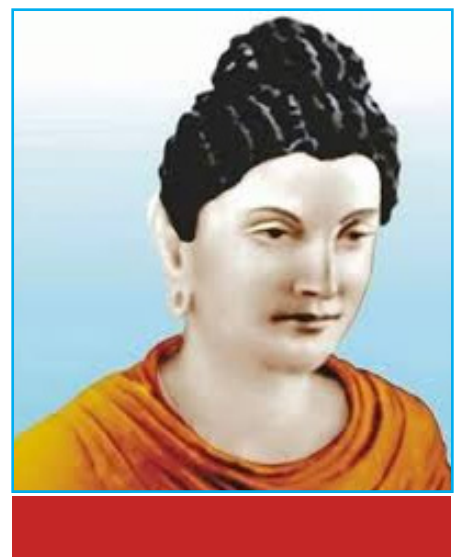

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”

<https://www.facebook.com/profile.php?id=161037521061610>

“Equality and Justice”

स्वतंत्रता, समानता, भाईचारा

ਪਟਿਆਲਾ

PATIALA

On line paper

23 ਅਕਤੂਬਰ 2025 ਵੀਰਵਾਰ “ਰੋਜ਼ਾਨਾ” ਚੌਥਾ ਸਾਲ

w.e.f. 15 August 2022

ਪਟਿਆਲਾ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ- ਇੰਜੀ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ | whatsapp. 91-94636-01616 | email. hardipchumber57@gmail.com | ਸਹਿ ਸੰਪਾਦਕ- ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਸ਼ਾ ਕੁਮਾਰੀ, ਡਾ. ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ

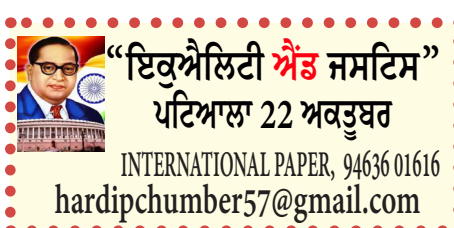

ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦ ਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਿਤ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਅਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਿਤ ਵਿਵਸਥਾ, ਸਮਾਨਤਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਹੈ

(Google pay 91-9463601616 HARDIP SINGH STATE BANK OF INDIA ACCT NO-10566643658 . IFSC- SBIN0050773)

ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ ‘ਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ DIG ਭੁੱਲਰ ਖਿਲਾਫ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਾਨ ਨੇ ਕੀਤੀ ਵੱਡੀ ਕਾਰਵਾਈ

ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ੀਰੋ-ਟੌਲਰੈਂਸ ਨੀਤੀ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਆਈ.ਪੀ.ਐਸ. ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਮੁਕਤ ਸ਼ਾਸਨ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨੈਤਿਕ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਮੂਲ ਹੈ, ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਝਲਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ

ਨੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਾ ਬਖਸ਼ ਕੇ ਜ਼ੀਰੋ-ਟੌਲਰੈਂਸ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨੀਤੀ ਤਹਿਤ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਈ.ਪੀ.ਐਸ. ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ, ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਟੁੱਟ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਖੋਰਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਰੱਕੀ

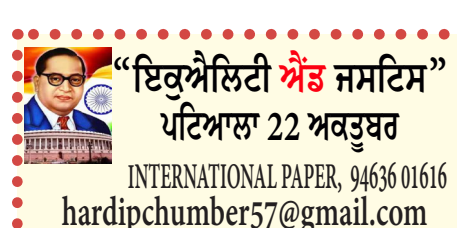
ਵਿੱਚ ਖੜੋਤ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਖ਼ਤਰੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ 16 ਅਕਤੂਬਰ, 2025 ਤੋਂ ਮੁਅੱਤਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਅਹੁਦਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਵੇ, ਸਮਾਜ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਵੀ

ਬਖਸ਼ਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਨਰਮੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 2022 ਵਿੱਚ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰੰਤਰ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਾਫ਼ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਤੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਇੱਕ ਚਿੱਠ ਨੇ ਕਿਵੇਂ ਜੋਤਹੀਣ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਕਿਵੇਂ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਕਾਬਿਲ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ

ਜੋਤਹੀਣ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਗਰੁੱਪ ਹੁਣ ਦੁਬਾਰਾ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ‘ਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਦਲਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਚਿੱਠ ਇਮਪਲਾਂਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਲੰਡਨ ਦੇ ਮੂਰਫੀਲਡਜ਼ ਆਈ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਈਕ੍ਰੋਚਿੱਠ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਸਰਜਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪਰੀਖਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਹੇਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ।

70 ਸਾਲਾ, ਸ਼ੈਲਾ ਇਰਵਿਨ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਜੋਤਹੀਣ ਹਨ। ਇਰਵਿਨ ਨੇ ਬੀਬੀਸੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੁਬਾਰਾ ਕ੍ਰਾਸਵਰਡ ਪੜ੍ਹਨ ਅਤੇ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ‘ਬੇਹੱਦ ਹੈਰਾਨੀ ਭਰਿਆ ਹੈ’।

“ਇਹ ਬਹੁਤ ਖੂਬਸੂਰਤ ਹੈ, ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।”

ਇਹ ਤਕਨੀਕ ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਡਰਾਈ ਮੈਕੂਲਰ ਡੀਜਨਰੇਸ਼ਨ (ਏਐਮਜੀ) ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜੀਓਗ੍ਰੈਫਿਕ ਐਂਟ੍ਰੋਪੀ (ਜੀਏ) ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਯੂਕੇ ਵਿੱਚ 250,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਹ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹਨ। ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਉਮੀਦ ਦੀ ਕਿਰਨ ਹੈ।

ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਵਧੇਰੇ ਕਰਕੇ ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅੱਖ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਰੈਟਿਨਾ ਦੇ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੈੱਲ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਖ਼ਰਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਨਿਗ੍ਹਾ ਹੁੰਦਲੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਗੜ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ

ਰੰਗ ਅਤੇ ਬਾਰੀਕ ਵੇਰਵੇ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਅਕਸਰ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਨਵੀਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਰੈਟੀਨਾ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ 2 ਐੱਮਐੱਮ ਵਰਗ ਫੋਟੋਵੋਲਟੇਇਕ ਮਾਈਕ੍ਰੋਚਿੱਠ ਪਾਉਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਮੋਟਾਈ ਮਨੁੱਖੀ ਵਾਲਾਂ ਜਿੰਨੀ ਹੈ।

ਫਿਰ ਮਰੀਜ਼ ਇੱਕ ਬਿਲਟ-ਇਨ ਵੀਡੀਓ ਕੈਮਰੇ ਵਾਲੀਆਂ ਐਨਕਾਂ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕੈਮਰਾ ਅੱਖ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਇਮਪਲਾਂਟ ਨੂੰ ਵੀਡੀਓ ਚਿੱਤਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਇਨਫਰਾਰੈੱਡ ਬੀਮ ਭੇਜਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਪੌਕੇਟ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਭੇਜਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਕਾਰ ਵੱਡਾ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇ ਅਤੇ ਬਿੰਬ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਫਿਰ ਤਸਵੀਰਾਂ ਮਰੀਜ਼ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ, ਇਮਪਲਾਂਟ ਅਤੇ ਆਪਟਿਕ ਨਰਵ ਰਾਹੀਂ ਵਾਪਸ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਕੁਝ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੇ ਚਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਸਿੱਖਣ ਵਿੱਚ ਕਈ ਮਹੀਨੇ ਬਿਤਾਏ।

ਲੰਡਨ ਦੇ ਮੂਰਫੀਲਡਜ਼ ਆਈ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੇਤਰ ਸਰਜਨ ਮਾਹੀ ਮੁਕਿਤ ਨੇ ਇਸ ਟ੍ਰਾਇਲ ਦੀ ਯੂਕੇ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੀਬੀਸੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮੁੱਢਲੀ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਬਦਲਣ ਵਾਲੀ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਸੀ।

“ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਇਮਪਲਾਂਟ ਹੈ ਜੋ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ

ਵਿੱਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੇਣ ਦੇ ਕਾਬਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਵਰਤ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੜ੍ਹਨ, ਲਿਖਣ ਲਈ।

ਮੁਕਿਤ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, “ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਤਰੱਕੀ ਹੈ।”

ਇਮਪਲਾਂਟ ਤਕਨੀਕ ਕਿਵੇਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ

ਨਿਊ ਇੰਗਲੈਂਡ ਜਨਰਲ ਆਫ ਮੈਡੀਸਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਖੋਜ ਲਈ, ਪੰਜ ਯੂਰਪੀਅਨ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਭੂਗੋਲਿਕ ਐਂਟ੍ਰੋਪੀ ਵਾਲੇ 38 ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਾਈਮਾ ਇਮਪਲਾਂਟ ਦੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ।

ਇਹ ਪ੍ਰਾਈਮਾ ਇਮਪਲਾਂਟ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਬਾਇਓਟੈਕ ਸਾਇੰਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 32 ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਇਮਪਲਾਂਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 27 ਆਪਣੀ ਕੇਂਦਰੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸਨ।

ਇੱਕ ਸਾਲ ਬਾਅਦ, 25 ਅੱਖਰਾਂ ਜਾਂ ਪੰਜ ਲਾਈਨਾਂ ਤੱਕ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦੇ ਸਨ।

ਵਿਲਟਸ਼ਾਇਰ ਤੋਂ ਇਸ ਪ੍ਰਯੋਗ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਆਏ ਸ਼ੈਲਾ ਲਈ ਇਹ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਰ ਵੀ ਨਾਟਕੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਭਰਿਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਮਪਲਾਂਟ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਉਹ ਪੜ੍ਹਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਮਰੱਥ ਸਨ।

ਪਰ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਮੂਰਫੀਲਡਜ਼ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ੈਲਾ ਨੂੰ ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਚਾਰਟ

ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੋਏ ਫਿਲਮਾਇਆ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਵੀ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਸਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਹੱਥ ਫ਼ਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਤਾੜੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ।

ਇਸ ਕੰਮ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਇਕਾਗਰਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ।

ਕੈਮਰੇ ਤੋਂ ਫੀਡ ਨੂੰ ਸਥਿਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ੈਲਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਠੋਡੀ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਇੱਕ ਸਿਰਹਾਣਾ ਰੱਖਣਾ ਪਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਹ ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਅੱਖਰਾਂ ‘ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਬਿੰਦੂਆਂ ‘ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਿਵਾਈਸ ਨੂੰ ਜ਼ੂਮ ਮੋਡ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਕੇ ਦੇਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ C (ਸੀ) ਅਤੇ O (ਓ) ਅੱਖਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਕਰਨ ਲਈ।

ਸ਼ੈਲਾ ਨੇ 30 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਕੇਂਦਰੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਗੁਆਉਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਰੈਟੀਨਾ ਵਿੱਚ ਸੈੱਲਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉਹ ਆਪਣੀ ਨਿਗ੍ਹਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਿਆਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੇਰੀ ਹਰੇਕ ਅੱਖ ਦੇ ਕਾਲੀਆਂ ਡਿਸਕਾਂ ਵਾਂਗ ਹੈ।

ਸ਼ੈਲਾ ਸਫੇਦ ਸੇਟੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਘੁੰਮਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੀਮਤ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਬਾਹਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਵੱਡੇ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਸੜਕੀ ਬੋਰਡ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹ ਪਾਉਂਦੇ।

ਉਹ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਛੱਡਣਾ ਪਿਆ ਸੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਹ ਬਹੁਤ ਰੋਏ ਸਨ।

ਪਰ ਤਕਰੀਬਨ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਇਮਪਲਾਂਟ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ

ਬਾਰੀ ਭਾਗ ਸਵਾ 5 ਤੋਂ

ਪੁੱਤ ਦੀ ਮੌਤ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਾਬਕਾ DGP ਮੁਸਤਫਾ ਦਾ ਬਿਆਨ ਆਇਆ ਸਾਹਮਣੇ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 22 ਅਕਤੂਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਡੀਜੀਪੀ ਮੁਹੰਮਦ ਮੁਸਤਫਾ ਵਿਰੁੱਧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ, ਅਕੀਲ ਅਖਤਰ ਦੇ ਕਤਲ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਿਆਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਮੁਸਤਫਾ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਕ ਨਿੱਜੀ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਚੈਨਲ ਉਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਡੀਜੀਪੀ ਮੁਹੰਮਦ ਮੁਸਤਫਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਬਾਰੇ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਲੜਾਈ ਲੜੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕੇਸ ਮੇਰੇ ਲੜਨ ਲਈ ਕੁਝ

ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ਮੇਰਾ ਬੇਟਾ ਨਸ਼ੇ ਦਾ ਆਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਪਿਛਲੇ 18 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਨਸ਼ਾ ਕਰਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕਦੇ ਕਦੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਹੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਇੰਸਟਾਗ੍ਰਾਮ ਉਤੇ ਅਜਿਹੀ ਵੀਡੀਓ ਅਪਲੋਡ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਲਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਵੀਡੀਓ ਮੇਰੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੇ ਡਾਊਨਲੋਡ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਸੀ, ਉਹ ਇਕ ਸਥਾਨਕ ਵਿਧਾਇਕ ਦਾ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਡੂੰਘੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼

ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਰਜ਼ੀਆ ਸੁਲਤਾਨਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਡੀਜੀਪੀ (ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ) ਮੁਹੰਮਦ ਮੁਸਤਫਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਕੀਲ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਗੁਆਂਢੀ, ਸ਼ਮਸੁਦੀਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ। ਇਸ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਉਸਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਵਿਚਕਾਰ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸਬੰਧਾਂ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਓਲੰਪਿਕ ਸੇਨ ਤਗਮਾ ਜੇਤੂ ਨੀਰਜ ਚੋਪੜਾ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਨਿਯੁਕਤ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 22 ਅਕਤੂਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਪਾਣੀਪਤ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਓਲੰਪਿਕ ਸੇਨ ਤਗਮਾ ਜੇਤੂ ਨੀਰਜ ਚੋਪੜਾ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਕਰਨਲ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਫੌਜ ਮੁਖੀ ਉਪੇਂਦਰ ਦਿਵੇਦੀ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਨਮਾਨਤ ਖਿਤਾਬ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ‘ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਸਰੋਜ ਦੇਵੀ, ਪਿਤਾ ਸਤੀਸ਼ ਚੋਪੜਾ, ਚਾਚਾ ਭੀਮ ਚੋਪੜਾ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਹਿਮਾਨੀ ਮੋਰ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਨੀਰਜ ਚੋਪੜਾ 26 ਅਗਸਤ, 2016 ਨੂੰ ਨਾਇਬ ਸੁਬੇਦਾਰ ਵਜੋਂ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 2021 ਵਿੱਚ ਸੁਬੇਦਾਰ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਟੇਕੀਓ ਓਲੰਪਿਕ ਵਿੱਚ ਸੇਨ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੌਜ ਵੱਲੋਂ ਪਰਮ ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਸੇਵਾ ਮੈਡਲ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 2022 ਵਿੱਚ, ਨੀਰਜ ਨੂੰ

ਸੁਬੇਦਾਰ ਮੇਜਰ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 14 ਮਈ ਨੂੰ, ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਨੇ ਨੀਰਜ ਚੋਪੜਾ ਨੂੰ ਟੈਰੀਟੋਰੀਅਲ ਆਰਮੀ ਵਿੱਚ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਕਰਨਲ ਦਾ ਆਨਰੇਰੀ ਖਿਤਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਨੀਰਜ ਨੂੰ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਸਾਧਾਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਲਈ ਇਹ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਮਹਿਲਾ ਪੰਚਾਇਤ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਗੋਲੀ ਲੱਗਣ ਨਾਲ ਮੌਤ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 22 ਅਕਤੂਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਤਰਨਤਾਰਨ ਦੇ ਪੱਟੀ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਖ਼ਬਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਥੇ ਪਿੰਡ ਧਗਾਨਾ ਵਿਚ ਮਹਿਲਾ ਪੰਚਾਇਤ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਗੋਲੀ ਲੱਗਣ ਨਾਲ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਛਾਣ ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਪਤਨੀ ਦੇਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਝਗੜੇ ਦੌਰਾਨ ਗੋਲੀ ਚੱਲੀ। ਗੋਲੀ

ਮਹਿਲਾ ਪੰਚਾਇਤ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਲੱਗੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਮੌਕੇ ‘ਤੇ ਹੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਵੀ ਹੋ ਗਏ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੇੜਲੇ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾਖ਼ਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ।

ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਦੇ ਲੜਕੇ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਦੇ ਹੋਰ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਗੁਰਵੇਲ ਸਿੰਘ

ਸ਼ਮਸੁਦੀਨ ਨੇ ਪੰਚਕੂਲਾ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ ਪੰਚਕੂਲਾ ਐਮਡੀਸੀ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੇ ਹੁਣ ਮੁਹੰਮਦ ਮੁਸਤਫਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ, ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਰਜ਼ੀਆ ਸੁਲਤਾਨਾ, ਨੂੰਹ ਅਤੇ ਧੀ ਵਿਰੁੱਧ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 103(1) ਅਤੇ 61 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਅਕੀਲ ਦੀ ਮੌਤ 16 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਪੰਚਕੂਲਾ ਵਿੱਚ ਦੇਰ ਰਾਤ ਹੋਈ। ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਓਵਰਡੋਜ਼ ਨਾਲ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਕੀਲ ਦਾ 27 ਅਗਸਤ ਦਾ ਇੱਕ ਵੀਡੀਓ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ। ਇਸ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਉਸਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਵਿਚਕਾਰ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸਬੰਧਾਂ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਪੁਲਿਸ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੌਰਾਨ ਇਕ ਗੈਂਗਸਟਰ ਜ਼ਖ਼ਮੀ, ਦੋ ਸਾਥੀ ਵੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ, ਹਥਿਆਰ ਬਰਾਮਦ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 22 ਅਕਤੂਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਜਲੰਧਰ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਸਲੇਮਪੁਰ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੈਂਗਸਟਰ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਗੈਂਗਸਟਰ, ਜਿਸਦੀ ਪਛਾਣ ਮਨਕਰਨ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਦੇ ਪੇਟ ਵਿੱਚ ਗੋਲੀ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਫੜ ਲਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦੋ ਹੋਰ ਗੈਂਗਸਟਰ ਵੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਏ ਹਨ। ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਗੈਂਗਸਟਰ

ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਲਈ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖ਼ਲ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗੈਂਗਸਟਰ ਮਨਕਰਨ ਛੇਹਰਟਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਧਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਧਰਮ ਦੇ ਕਤਲ ਵਿੱਚ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਮਦਦਗਾਰ ਸੀ।

ਮਨਕਰਨ 26 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਛੇਹਰਟਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਧਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਧਰਮ ਦੇ ਕਤਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫਰਾਰ ਸੀ। ਜਲੰਧਰ ਸਿਟੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸੀਆਈਏ ਸਟਾਫ ਨੇ ਸਲੇਮਪੁਰ, ਜਲੰਧਰ

ਨੇੜੇ ਮਨਕਰਨ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਟੀਮਾਂ ਅੱਜ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਹੀ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਭਾਲ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ।

ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਲਗਭਗ 11 ਵਜੇ, ਸਿਟੀ ਸੀਆਈਏ ਸਟਾਫ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੰਬੋਜ ਨੇ ਮਨਕਰਨ ਦੇ ਟਿਕਾਣੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਟੀਮ ਨਾਲ ਮੌਕੇ ‘ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਗੈਂਗਸਟਰ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮਨਕਰਨ ਦੇ ਪੇਟ

ਵਿੱਚ ਗੋਲੀ ਲੱਗੀ ਅਤੇ ਉਹ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਿਆ।

ਜਲੰਧਰ ਸਿਟੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੌਕੇ ‘ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਤੋਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਥਿਆਰ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਮਨਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਦੋ ਹੋਰ ਸਾਥੀ ਵੀ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਤਿੰਨੋਂ ਗੈਂਗਸਟਰ ਜੱਗੂ ਭਗਵਾਨਪੁਰੀਆ ਗੈਂਗ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ।

‘ਸ਼ੌਕਪਾਲ’ ਜਾਂ ਲੋਕਪਾਲ? BMW ਕਾਰ ਖਰੀਦਣ ਦੇ ਟੈਂਡਰ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਿਆਸਤ ਤੇਜ਼, ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਚੁੱਕੇ ਸਵਾਲ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 22 ਅਕਤੂਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 22 ਅਕਤੂਬਰ, 2025: ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ‘ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਲੋਕਪਾਲ (Lokpal) ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਸੱਤ ਲਗਜ਼ਰੀ BMW ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਦੇ ਟੈਂਡਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਘਿਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਲਗਭਗ 5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਅੰਦਾਜ਼ਨ ਲਾਗਤ ਵਾਲੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ‘ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਤਿੱਖਾ ਹਮਲਾ ਬੋਲਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਗਰਮ ਗਈ ਹੈ। ਵਿਰੋਧੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਤੰਜ ਕੱਸਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਇਹ ਸੰਸਥਾ ‘ਲੋਕਪਾਲ’ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ‘ਸ਼ੌਕਪਾਲ’ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਕੀ ਹੈ ਪੂਰਾ ਮਾਮਲਾ?

- ਟੈਂਡਰ ਜਾਰੀ: ਲੋਕਪਾਲ ਨੇ 16 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਵਾਦਿਤ ਟੈਂਡਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ।
- ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਮੰਗ: ਟੈਂਡਰ ਵਿੱਚ BMW 3 Series 330Li M Sport (ਲੌਂਗ ਵੀਲਬੇਸ, ਚਿੱਟੇ ਰੰਗ ਦੀ) ਦੀਆਂ ਕੁੱਲ 7 ਗੱਡੀਆਂ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਗਈ ਹੈ।
- ਲਾਗਤ: ਪ੍ਰਤੀ ਗੱਡੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲਗਭਗ 69.5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੁੱਲ ਲਾਗਤ ਕਰੀਬ 5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।
- ਉਪਯੋਗ: ਇਹ ਗੱਡੀਆਂ ਲੋਕਪਾਲ ਦੇ

ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਸਟਿਸ ਏ.ਐਮ. ਖਾਨਵਿਲਕਰ (ਸੇਵਾਮੁਕਤ) ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਛੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਖਰੀਦੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਵਿਰੋਧੀ ਹੋਏ ਹਮਲਾਵਰ: ਕਿਸ ਨੇ ਕੀ ਕਿਹਾ?

ਲੋਕਪਾਲ ਦੇ ਇਸ ਟੈਂਡਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਈ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸੰਸਥਾ ‘ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸਾਧਿਆ ਹੈ:

- ਜੈਰਾਮ ਰਮੇਸ਼ (ਕਾਂਗਰਸ): ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੰਜ ਕੱਸਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਝੂਠਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ, ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਪਾਲ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਦੇਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
- ਪੀ. ਚਿਦੰਬਰਮ (ਕਾਂਗਰਸ): ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ (Supreme Court) ਦੇ ਜੱਜਾਂ (Judges) ਨੂੰ ਮਾਮੂਲੀ ਕਾਰਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਲੋਕਪਾਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ BMW ਵਰਗੀਆਂ

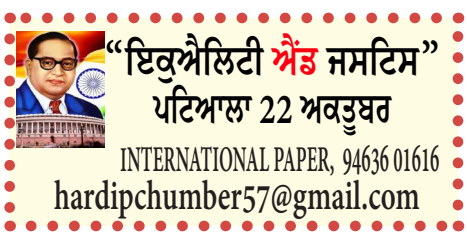
ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਕਿਉਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ?

- ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਮਨੂ ਸਿੰਘਵੀ (ਕਾਂਗਰਸ): ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿੱਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ, “8703 ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ, ਸਿਰਫ 24 ਜਾਂਚਾਂ, 6 ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀਆਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀਆਂ (Prosecution Sanctions) ਅਤੇ ਹੁਣ BMW... ਇਹ ਸੰਸਥਾ ‘ਪੈਂਥਰ’ (Panther) ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ‘ਪੂਡਲ’ (Poodle) ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ।”
- ਸਾਕੇਤ ਗੋਖਲੇ (ਟੀ. ਐਮ.ਸੀ. ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ): ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲੋਕਪਾਲ ਦਾ ਸਾਲਾਨਾ ਬਜਟ 44.32 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਗੱਡੀਆਂ ਉਸੇ ਬਜਟ ਦਾ ਲਗਭਗ 10% ਹਿੱਸਾ ਹਨ।
- ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਚਤੁਰਵੇਦੀ (ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ-ਯੂ.ਬੀ.ਟੀ.): ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ ‘ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਸਰਕਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ‘ਦੇਸੀ’ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ

ਹੈ, ਉਹ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਕਿਉਂ ਖਰੀਦ ਰਹੀ ਹੈ?

ਟੈਂਡਰ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ

- ਮੁਫਤ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ: ਟੈਂਡਰ ਮੁਤਾਬਕ, ਵਿਕਰੇਤਾ (Vendor) ਨੂੰ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਲਈ 7 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮੁਫਤ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦੇਣੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਫੀਚਰਜ਼, ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ (Safety Measures) ਅਤੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਹੈਂਡਲਿੰਗ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਡਿਲੀਵਰੀ ਦੇ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
- ਬੇਲੀ ਦੀ ਆਖਰੀ ਤਾਰੀਖ: ਬੇਲੀ (Bidding) ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਆਖਰੀ ਤਾਰੀਖ 6 ਨਵੰਬਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।
- ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ: ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ (Earnest Money Deposit - EMD) ਵੀ ਦੇਣੀ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਸਪਲਾਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ: ਡਿਲੀਵਰੀ ਆਰਡਰ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਗੱਡੀਆਂ ਨੂੰ 2 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।
- ਇਸ ਖਰੀਦ ‘ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦ ਨੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ‘ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਕਾਰਜਸ਼ੈਲੀ ‘ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਸਾਡੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਹਾਲੇ ਬਾਕੀ ਹੈ- ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ

ਇੰਜੀ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੰਬਰ

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ
ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ

1935 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 1937 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੱਧੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਅਤੇ ਚਤਰਵਰਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ 7 ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ, ਵਿਧਾਇਕ ਬਣੇ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਆਦਿ ਵੀ ਬਣਨ ਲੱਗੇ। ਹੁਣ ਸ਼ਾਸਨ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਭਾਰਤ ਚਤਰਵਰਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। 1947 ਵਿੱਚ ਸੱਤਾ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਰਗ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਉਹ ਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਕੁੱਝ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਜਿਹੇ ਜਿਹਾ ਲਾਭ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸ਼ਾਸਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਚਤਰਵਰਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਮੰਤਰੀ, ਵਿਧਾਇਕ, ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਵਰਗ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਹੱਕ ਦਿਵਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਜੇਕਰ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣ ਤਾਂ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਤਾਕਤ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਕਜੁੱਟ ਹੋਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦੀ।

ਸੰਸਦ ਦਾ ਕੰਮਕਾਜ 9 ਦਸੰਬਰ 1946 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਕੁੱਲ 296 ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 207 ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। 89 ਮੈਂਬਰ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਰਹੇ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਹੀ

ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਸਦ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਮੈਂਬਰ ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ ਅਤੇ ਰਿਆਸਤਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਸਨ।

13 ਦਸੰਬਰ, 1946 ਨੂੰ, ਪੰਡਿਤ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਅਤੇ ਟੀਚਿਆਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰ ਵਾਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਹੱਥ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਇਹ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਸ਼੍ਰੀ ਪੁਰਸ਼ੋਤਮਦਾਸ ਟੰਡਨ ਨੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ। ਡਾ: ਐਮ.ਆਰ. ਜੈਕਰ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਨਹਿਰੂ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਜ਼ਾਦ, ਜਮਹੂਰੀ, ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਸੰਪੰਨ ਰਾਜ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਰਿਆਸਤਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਇਕ ਵੱਖਰੀ ਤਾਕਤ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਜੇਕਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਤੱਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ‘ਤੇ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਕੁਝ ਅਪਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਜੈਕਰ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ।

ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ‘ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ: ਰਾਜਿੰਦਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਨੇ ਡਾ: ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਬੁਲਾਰੇ ਵਜੋਂ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਦਿਨ ਅਤੇ ਤਾਰੀਖ ਮੰਗਲਵਾਰ, 17 ਦਸੰਬਰ, 1946 ਸੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 9ਵੇਂ ਦਿਨ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਆਪਣਾ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇਣ ਲਈ ਉੱਠਿਆ ਤਾਂ ਕਈਆਂ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਡਾ: ਜੈਕਰ ਵਾਂਗ ਡਾ: ਅੰਬੇਡਕਰ ਵੀ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਪਰ ਹੋਇਆ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਨੰ. ਵੀ. ਗਾਡਗਿਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, ‘ਉਸ ਦਾ ਬਿਆਨ ਕਿਸੇ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਵਰਗਾ ਸੀ। ਉਸ ਵਿਚ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਕੁੜੱਤਣ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਬਿਆਨ ਕਰ

ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਸਭਾ ਮਸਤੀ ਨਾਲ ਸੁਣ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦਾ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਬੜੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦੇਣ ਲਈ ਆਡੀਟੋਰੀਅਮ ਦੀ ਲਾਬੀ ਵਿੱਚ ਘੇਰ ਲਿਆ।

ਇਸ ਘਟਨਾ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੀ ਧਨੰਜੇ ਕੀਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਲਿਖਦੇ ਹਨ - ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਸਿਰ, ਮਜ਼ਬੂਤ ਠੋਡੀ, ਲੰਬਾ ਗੋਲ ਚਿਹਰਾ, ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਚਮਕਦਾਰ ਚਿਹਰਾ ਅਤੇ ਵਧੀਆ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨੇ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਜੈਕਰ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਲਈ ਖੜ੍ਹੀ ਸੀ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਰਹਿ ਗਈ। ਉਹ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਡਾ: ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਸੀ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਕੱਟੜ ਵਿਰੋਧੀ ਹਨ। ਉਹ ਕਈ ਵਾਰ ਜਨਤਕ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਅਤੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਸੁਭਾਵਿਕ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਉਸ ‘ਤੇ ਟਿਕੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਡਾ: ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲ ਅੱਖਾਂ ਫੇਰੀਆਂ। ਹਰ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਡਾ: ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੈਕਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਵੱਕਾਰ ਗੁਆ ਦੇਣਗੇ। ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਰਤਾਧਰਤਾ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਸਨ। ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੋਲਣਾ ਸੰਸਾਰਕ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ। ਕਾਂਗਰਸੀ ਮੈਂਬਰ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ ਆਪਣੇ ਕੱਟੜ ਵਿਰੋਧੀ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਉਤਾਵਲੇ ਹੀ ਸਨ।

ਡਾ: ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਆਗੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਸਨ, ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਾਸ਼ਣ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸੁਣਿਆ ਸੀ। ਡਾ: ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਗੰਭੀਰ ਲਹਿਜੇ ਵਿੱਚ, ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਕੀਤੀ।

ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ - ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਮਤੇ ‘ਤੇ ਬੋਲਣ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਲਈ ਮੈਂ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸੱਦੇ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨ ਹਾਂ। ਜੇ ਵੀ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ। ਮੈਂ ਉਮੀਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 20-22 ਲੋਕ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਭਾਵੇਂ ਮੇਰੀ ਵਾਰੀ ਆਵੇਗੀ ਤਾਂ, ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅੱਜ ਮੈਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤਿਆਰੀ ਦੇ ਆਇਆ ਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਅੱਜ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕੱਲ੍ਹ ਬੋਲਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪੂਰੀ ਤਿਆਰੀ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹਾਂਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਦਸ ਮਿੰਟ ਬੋਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਇੰਨੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ‘ਤੇ ਬੋਲ ਕੇ ਕਿਵੇਂ ਇਨਸਾਫ ਕਰ ਸਕਾਂਗਾ।

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਸਪੀਕਰ, ਕੱਲ੍ਹ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾ ਰਹੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਹਨ - ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਉਪਯੋਗੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾ 5ਵਾਂ ਤੋਂ 7ਵਾਂ ਪੈਰਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੈਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਭਵਿੱਖੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਕਹਾਂਗਾ ਕਿ ਪੰਡਤ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਵਰਗੇ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਬੇਹੱਦ ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਹੈ; ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਸੋਚਣਗੇ। ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਮੈਂ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਵਾਂਗਾ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਮਤੇ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ, ਅਚਾਨਕ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਫਰਾਂਸ ਦੇ ਹਾਊਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਯਾਦ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ 450 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨਨਾਮਾ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਤੱਤ ਸਾਡੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦਾ ਅਟੁੱਟ ਅੰਗ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਜੇ ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਾਂ ਤਾਂ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ ਇਹ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਆਧੁਨਿਕ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਅਟੁੱਟ ਅੰਗ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਵੇ ਜੋ ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਪਰੰਪਰਾਵਾਦੀ ਹੋਵੇ, ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵਿਦਵਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਸਾਡੀ ਸਪਸ਼ਟ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਇਸ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਟੀਚਿਆਂ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵਿਚ ਕੁਝ ਹੋਰ ਖਾਮੀਆਂ ਵੀ ਹਨ। ਮੈਂ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ ਪਰ ਉਪਾਵਾਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਜਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਖੋਹ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਬੇਕਾਰ ਕਹੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖੋਹੇ ਹੋਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਹ ਸਰਬ-ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਨ, ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਖੋਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ, ਇਹ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੀ ਤੈਅ ਕਰੇਗੀ। ਫਿਰ ਇੱਕ ਸ਼ਾਸਕ ਇੱਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਅਪਣਾਏਗਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਦੂਜਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਪਣਾਏਗਾ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਤਤਕਾਲੀ ਹਾਕਮਾਂ ‘ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਔਖਾ ਹੈ। ਸਰ, ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਨਿਆਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪਿੱਛੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਹਕੀਕਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਮੈਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਰਾਜ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਨਿਆਂ ਕਰ ਸਕੇ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿਚ ਮੈਂ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵਿਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀਕਰਨ

ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੋਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਮੈਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਨਿਆਂ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕੇਗੀ। ਇਸੇ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਸਪਸ਼ਟ ਜ਼ਿਕਰ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਉੱਤੇ ਮੇਰਾ ਸਪਸ਼ਟ ਵਿਰੋਧ ਨਾਂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਥੋੜ੍ਹਾ ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ਲੱਗਿਆ। ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਇੱਥੇ ਛੱਡ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਮੈਂ ਹੁਣ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵੱਲ ਮੁੜਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਪਹਿਲੇ ਚਾਰ ਪੈਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੀ ਚਰਚਾ ਹੋਈ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ ਮੈਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਹਿੱਸਾ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਹੈ। ਮਤੇ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ‘ਗਣਤੰਤਰ’ ਸ਼ਬਦ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਵਿਵਾਦ ਚੌਥੇ ਪੈਰੇ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੈ, ‘ਸਰਵਵਿਆਪਕਤਾ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ’। ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕੱਲ੍ਹ ਮੇਰੇ ਦੋਸਤ ਡਾ. ਜੈਕਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਮਤੇ ਨੂੰ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। - ਇਸ ਮੁੱਦੇ ‘ਤੇ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਜਨਾਬ, ਇਸ ਮਹਾਨ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਉੱਜਵਲ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੀ ਸੰਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਸਿਆਸੀ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਵੰਡੇ ਹੋਏ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜ ਰਹੇ ਛਾਉਣੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਹਾਂ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਛਾਉਣੀ ਦਾ ਆਗੂ ਹਾਂ। ਜਨਾਬ, ਇਹ ਸਭ ਸੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਸਹੀ ਹੋਣ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਤਾਕਤ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਕਜੁੱਟ ਹੋਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦੀ। (ਤਾੜੀਆਂ ਦੀ ਗੜਗੜਾਹਟ) ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਾਤਾਂ ਅਤੇ ਸੰਪਰਦਾਵਾਂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਣ ਤੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। (ਚੀਅਰਜ਼) ਭਾਵੇਂ ਅੱਜ ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਦੋ ਟੁਕੜੇ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵੀ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਭਾਰਤ ਹੀ ਸਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਯਕੀਨ ਨਾਲ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਚਾਹੁਣ ਤਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਆਪਣੇ ਲਈ ਸੋਚਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। (ਖੁਸ਼ੀ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਗਰਜਦੀ ਤਾੜੀਆਂ)

ਬਾਕੀ ਦਾ ਭਾਗ ਕੱਲ੍ਹ

ਮੇਰਾ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਸਟਾਕਰਮ ‘ਚੋਂ 7 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਵਾਈ ਬੁਪਰੋਨੋਰਫਿਨ ਦਵਾਈ ਹੋਈ ਚੋਰੀ

ਮੇਰਾ: ਬੀਤੀ ਰਾਤ ਅਣਪਛਾਤੇ ਚੋਰਾਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਦੇ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਡਰੱਗ ਸਟੋਰ ਤੋਂ ਕੈਬਿਨੇਟ ਦਾ ਤਾਲਾ ਤੋੜ ਕੇ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਬੁਪ੍ਰੋਨੋਰਫਾਈਨ ਗੋਲੀਆਂ ਚੋਰੀ ਕਰ ਲਈਆਂ। ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ

ਸਥਿਤ ਡਰੱਗ ਸਟੋਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਭਰ ਦੇ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਸਟੋਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਸ਼ਾ ਛੱਡਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਵੀ ਉੱਥੇ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਬੀਤੀ ਰਾਤ, ਅਣਪਛਾਤੇ ਚੋਰਾਂ ਨੇ ਸਟੋਰ ਦੀ ਖਿੜਕੀ ਤੋੜ ਕੇ ਕੈਬਿਨੇਟ ਦਾ ਕੁੰਡੀ ਅਤੇ ਤਾਲਾ ਤੋੜਿਆ ਅਤੇ 11,000 ਬੁਪ੍ਰੋਨੋਰਫਾਈਨ ਗੋਲੀਆਂ ਚੋਰੀ ਕਰ ਲਈਆਂ। ਚੋਰੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ‘ਤੇ

ਹਸਪਤਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਘਬਰਾ ਗਿਆ। ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਜਲਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਸਿਟੀ ਸਾਊਥ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਡਰੱਗ ਸਟੋਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁਰਦਾਘਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਥਿਤ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੀਂਹ ਕਾਰਨ ਪਾਣੀ ਲੀਕ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਇਸਨੂੰ ਨਰਸਿੰਗ ਸਕੂਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉੱਥੇ ਸਟੋਰ ਕੀਤੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਲਈ ਕੋਈ ਢਕਵੇਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਕੋਈ ਸੀਸੀਟੀਵੀ ਕੈਮਰੇ ਨਹੀਂ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਡਾ. ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੂਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਕਤ ਮਾਮਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਿਟੀ ਸਾਊਥ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਧੂਰੀ ਦੀ ਜਨਤਕ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਨਾਲ ਹਲਕੇ ‘ਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤੀ ਪੁਨਰਵਾਸ ਕੇਂਦਰ ਵਿਖੇ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਹੋਇਆ

ਜਨਤਕ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਦਾ ਸਮਾਂ 8 ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 12 ਘੰਟੇ ਕੀਤਾ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 22 ਅਕਤੂਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਸਹੂਲਤਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਇਸ ਜਨਤਕ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਅਕਾਦਮਿਕ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਵੀ ਸਾਜ਼ਗਾਰ ਮਾਹੌਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨ ਆਏ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਯਾਦਵ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਸੀ.ਏ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਧੂਰੀ ਦੀ ਜਨਤਕ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਘਰ ਬੈਠੇ ਕੇ ਪੜ੍ਹਨ ਸਮੇਂ ਉਹ ਇਕਾਗਰਤਾ ਨਹੀਂ ਬਣ ਪਾਉਂਦੀ ਨੇ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨ ਸਮੇਂ ਬਣਦੀ ਹੈ ਤੇ ਇੱਥੇ ਬੈਠਕੇ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵੀ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਪੂਰਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਆਤਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵੀ ਵਧਿਆ ਹੈ

ਸਟੱਡੀ ਸਰਕਲ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸੁੰਦਰ ਲਿਖਾਈ ਤੇ ਸ਼ਬਦ ਗਾਇਣ ਮੁਕਾਬਲੇ 25 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ

“Equality and Justice”
Patiala 22 October
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਸਿਦਕੀ ਡਿਪਟੀ ਚੀਫ਼ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ਰ ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲ ਅਕੈਡਮੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਨਵੈਂਟ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਭਾਗ ਲੈ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨਾਗਰੀ ਜ਼ੋਨਲ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਜ਼ੋਨਲ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਭਿੱਖੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੰਗਰੂਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ 25 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਦੇ ਸਲੋਕਾਂ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੁੰਦਰ ਲਿਖਾਈ ਦੇ ਫਾਈਨਲ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਲਈ ਹਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ, ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਵਿੰਤ ਸਕੱਤਰ, ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਜਥੇਬੰਦਕ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਜ਼ੋਨਲ ਸਕੱਤਰ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਟੀਮ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੇ ਜੇਤੂਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਨਗਦ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤੇ

ਇੱਥੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਸ਼ੰਕੇ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਨਾਲ ਰਾਏ ਕਰਕੇ ਹੱਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਨਤਕ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਧੂਰੀ ਵਿਖੇ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 5 ਵਜੇ ਸੀ, ਪਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਸਵੀਕਾਰਦਿਆਂ ਹੁਣ ਇਸ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸਵੇਰੇ 8 ਵਜੇ ਤੋਂ ਰਾਤ 8 ਵਜੇ ਤੱਕ ਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਧੂਰੀ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਸੌਗਤ ਨੂੰ ਇਸ ਖੇਤਰ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਤੇਹਫ਼ਾ ਦੱਸਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਥੋਂ ਤਿਆਰੀ ਕਰਕੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਧੂਰੀ ਦੇ ਬੱਚੇ ਵੱਡੇ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋਣਗੇ।

ਜਾਣਗੇ। ਸਾਰੇ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਇਨਾਮ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਇੰਚਾਰਜਾਂ ਦਾ ਵੀ ਸਨਮਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਮਾਸਟਰ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੱਗੜ, ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੱਟੂ, ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਗੂ, ਡਾਕਟਰ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਸਕਰੋਂਦੀ, ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਗਰਚਾ, ਗੋਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸਲ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਗੋਰਾ ਗਰਚਾ, ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੱਗੜ, ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਨਮੇਲ, ਬਾਬਾ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬੁਰਜ਼, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੱਗੜ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੋਪੀ ਬਾਲੀਆਂ, ਜਗਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ, ਪੁਸ਼ਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਿਦਕੀ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਰਤਨ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਰਤਨ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਹੁ ਸ਼ਿ ਆ ਰ ਪੁ ਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤੀ ਪੁਨਰਵਾਸ ਕੇਂਦਰ ਗੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ‘ਜ਼ਸਨ-ਏ-ਦੀਵਾਲੀ’ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ-ਕਮ-ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤੀ ਪੁਨਰਵਾਸ ਸੋਸਾਇਟੀ ਗੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਆਸ਼ਿਕਾ ਜੈਨ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਿਮਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ-ਕਮ-ਮੈਂਬਰ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਸਵਾਤੀ ਸ਼ੀਮਾਰ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਰਹੇ। ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਡਾ.

ਮਹਿਮਾ ਮਿਨਹਾਸ (ਮੈਡੀਕਲ ਅਫ਼ਸਰ ਇੰਚਾਰਜ, ਡੀ.ਪੀ. ਆਰ.ਸੀ) ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਦੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਹੇਠ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਰੇਟਰੀ ਕਲੱਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਟਿਮਾਟਿਨੀ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰਿਫਰੈਸ਼ਮੈਂਟ ਵੰਡੀ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਰੰਗੋਲੀ, ਸਪੈਸ਼ਲ ਟਾਸਕ,

ਰੱਸਾਕਸ਼ੀ, ਸਪੂਨ-ਲੇਮਨ, ਮਿਊਜ਼ੀਕਲ ਚੇਅਰ, ਸੇਲੇ ਡਾਂਸ ਅਤੇ ਤੰਗੜਾ ਵਰਗੀਆਂ ਰੰਗਾਰੰਗ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗਤਾਵਾਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਦੀਵੇ ਅਤੇ ਰੰਗੋਲੀ ਨਾਲ ਮਨਮੋਹਕ ਸਜਾਵਟ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜੇਤੂਆਂ ਨੂੰ ਮੈਡਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹ ਵਜੋਂ ਤੇਹਫ਼ੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਦੇ

ਸਫਲ ਸੰਚਾਲਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤੀ ਕੇਂਦਰ ਸਮਾਜ ਦੇ ਪੁਨਰ-ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਨਿਭਾਅ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੀਵਨ ਅਨਮੋਲ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਨਸ਼ੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ, ਚੰਗੇ ਰਾਹ ਨਾਲ ਉਜਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਵੀ ਨਵੀਂ ਰੋਸ਼ਨੀ ਭਰਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੇਂਦਰ ਦੇ 10 ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਹੋਣ 'ਤੇ ਟੀਮ ਨੂੰ 'ਅਵਾਰਡ ਆਫ਼ ਐਪਰੀਸਿਏਸ਼ਨ' ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਰਾਜ ਵਿਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਤੰਬਾਕੂ ਦੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਸਬੰਧੀ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮੁਹਿੰਮ, ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਤੰਬਾਕੂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਪ੍ਰੇਰਿਤ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 22 ਅਕਤੂਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਹੁ ਸ਼ਿ ਆ ਰ ਪੁ ਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ) ਤੰਬਾਕੂ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਤੰਬਾਕੂ ਦੇ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਫੈਲਾਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੰਬਾਕੂ ਸੇਵਨ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮੰਤਵ ਨਾਲ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਹੇਠ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਹ ਮੁਹਿੰਮ ਡਾ. ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜ਼ਿਲਾ ਐਪੀਡੀਮੀਓਲੋਜਿਸਟ ਅਤੇ ਡਾ. ਸਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਜ਼ਿਲਾ ਐਪੀਡੀਮੀਓਲੋਜਿਸਟ

(ਆਈਡੀਐਸਪੀ) ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਚਲਾਈ ਗਈ। ਟੀਮ ਵਿੱਚ ਹੈਲਥ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪੂਰੀ, ਹੈਲਥ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸੰਜੀਵ ਠਾਕੁਰ, ਹੈਲਥ ਵਰਕਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕਲਸੀ ਅਤੇ ਨਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਟੀਮ ਵਲੋਂ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਨਤਕ ਸਥਾਨਾਂ — ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ, ਮੁੱਖ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੁਕਾਨਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਗਰੇਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਤੰਬਾਕੂ ਉਤਪਾਦ ਐਕਟ-2003 (COTPA) ਸਬੰਧੀ

ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਤੰਬਾਕੂਨੋਸ਼ੀ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਪੋਸਟਰ ਲਗਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੰਬਾਕੂ ਦੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਟੀਮ ਵਲੋਂ ਤੰਬਾਕੂਨੋਸ਼ੀ ਦੇ ਸਿਹਤ ਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਉੱਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੰਬਾਕੂ ਉਤਪਾਦਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ‘ਤੰਬਾਕੂਨੋਸ਼ੀ ਰਹਿਤ ਖੇਤਰ’ ਦੇ ਬੋਰਡ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ

ਗਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਬੂਦਾਰ ਤੰਬਾਕੂ ਉਤਪਾਦਾਂ, ਹੁੱਕਾ ਅਤੇ ਈ-ਸਿਗਰਟ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਸਿਹਤ ਟੀਮ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੋਟਪਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਨਤਕ ਸਥਾਨ ‘ਤੇ ਸਿਗਰੇਟ, ਬੀੜੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤੰਬਾਕੂ ਸੇਵਨ ਕਰਨਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਪਰਾਧ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਤੰਬਾਕੂ ਉਤਪਾਦ ਵੇਚਣਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਦੇ 100 ਗਜ਼ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਤੰਬਾਕੂ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਕਰਨਾ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਜੁਰਮ ਹੈ। ਡਾ. ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ “ਤੰਬਾਕੂਨੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਤੰਬਾਕੂ ਸੇਵਨ ਸਾਡੀ ਸਿਹਤ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੈ।

ਗਰੀਬੀ : ਇੱਕ ਜਲਦੀ ਹੱਲ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਮੱਸਿਆ

“Equality and Justice”
Patiala 22 October
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਗਰੀਬੀ ਭਾਰਤ ਵਰਗੇ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਚੁਣੌਤੀ ਹੈ। ਇੰਨਾ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਨੇਕਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਅਜੇ ਵੀ ਰੇਟੀ, ਕਪੜਾ ਅਤੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਛੱਤ ਵਰਗੀਆਂ ਮੂਲ ਭੌਤਿਕ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਤੋਂ ਵੰਝੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਅਜੇ ਵੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀ ਕਮਾਈ

‘ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨੀ ਵਿੱਚ ਆ ਰਹੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਘਾਟ ਨੇ ਗਰੀਬੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾਇਆ ਹੈ। ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਵੀ ਇਸ ਦਾਇਰੇ ‘ਚ ਫਸ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਈ ਸਕੀਮਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ “ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਗਰੀਬ ਕਲਿਆਣ ਯੋਜਨਾ”, “ਮਨਰੇਗਾ”, ਅਤੇ “ਅੰਨ ਯੋਜਨਾ” ਚਲਾਈਆਂ ਜਾ

ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਹਰੇਕ ਹਕਦਾਰ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਰਿਹਾ। ਗਰੀਬੀ ਸਿਰਫ਼ ਆਰਥਿਕ ਸਮੱਸਿਆ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਬਰਾਬਰੀ ਵਾਲਾ ਸਮਾਜ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਿਹਤ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਹਰੇਕ ਤੱਕ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਰ ਵਰਗ ਨੂੰ ਚਾਹੇ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਹੋਵੇ, ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਾਂ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕ — ਗਰੀਬੀ ਵਿਰੁੱਧ

ਕੁਮਕੁਮ, ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਕਾਲਜ, ਦਿਉਣ (ਬਠਿੰਡਾ), ਪੇਸ਼ਕਸ਼ - ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਿੱਖ ਵਿੱਕੀ ਕੋਟਗੁਰੂ
ਇੱਕਜੁੱਟ ਹੋ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਹੀ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਜੜ੍ਹ ਤੋਂ ਖਤਮ ਕਰ ਸਕਾਂਗੇ।

ਧੀਮਾਨ ਭਵਨ ਸੋਸਾਇਟੀ ਸਰਹਿੰਦੀ ਗੇਟ ਪਟਿਆਲਾ ਵੱਲੋਂ “ਆਵੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਜਾਵੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਾਲ, ਬੱਲੇ ਉਹ ਚਲਾਕ ਸੱਜਣਾ”

“Equality and justice”
Patiala 22 October
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਅੱਜ ਮਿਤੀ 22—10—2025 ਦਿਨ ਬੁੱਧਵਾਰ ਧੀਮਾਨ ਭਵਨ ਸੋਸਾਇਟੀ ਸਰਹਿੰਦੀ ਗੇਟ ਪਟਿਆਲਾ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾ ਦਿਵਸ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਥਾਵਾਚਕ ਅੰਬਾਲੇ ਵਾਲੇ ਦਰਸ਼ਨ ਧੀਮਾਨ ਜੀ ਵਲੋਂ ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾ ਜੀ ਦਾ ਗੁਣਗਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਦਾ ਆਨੰਦ ਆਈ ਹੋਈ ਸੰਗਤ ਨੇ ਖੁਬ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਮਾਣਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਉੱਚ ਸ਼ਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਪਹੁੰਚੀਆਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੇਅਰ ਕੁੰਦਨ ਗੋਰੀਆ ਜੀ, ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿੱਲੋਂ

ਆਈ.ਪੀ.ਐਸ. ਏ.ਡੀ. ਜੀ.ਪੀ. ਰਿਟਾ., ਰਾਮਗੜੀਆ ਅਕਾਲ ਜਥੇਬੰਦੀ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਸੱਗੂ), ਓ.ਬੀ.ਸੀ. ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜੀਆ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਉਦਯੋਗਪਤੀ ਅਤੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮੰਗਲ ਮਸੀਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਵਲੋਂ ਜੈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ (ਮੁੰਡੇ), ਸਟਾਰ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਫੇਕਲ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੇਦਾਰ ਨਾਥ ਧੀਮਾਨ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸਿਆਮ ਲਾਲ ਧੀਮਾਨ, ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਵਾਰਕਾ ਦਾਸ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਸੰਦੀਪ ਟੀਨਾ, ਕੈਸ਼ੀਅਨ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਧੀਮਾਨ, ਦਵਿੰਦਰ ਪੈਨੇਸਰ ਵਾਇਸ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਰਾਜਿੰਦਰ ਧੀਮਾਨ, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਧੀਮਾਨ, ਇਸ਼ੂ ਧੀਮਾਨ, ਯਸ਼ ਧੀਮਾਨ, ਪ੍ਰਦੀਪ ਧੀਮਾਨ, ਰਾਜਿੰਦਰ ਸੋਧ ਵੱਲੋਂ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਚਿੰਨ ਦੇ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਨਿੱਘਾ ਸੁਆਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਦਿਹਾੜੇ ਤੇ ਲੰਗਰ ਅਤੁੱਟ ਵਰਤਾਇਆ ਗਿਆ। ਸ਼ਾਮ ਸਿੰਘ ਸਟੇਜ਼ ਸੈਕਟਰੀ ਵਲੋਂ ਆਏ ਹੋਏ ਭਗਤਾਂ ਦਾ ਜੀ ਆਇਆ ਕਹਿ ਕੇ ਸੁਆਗਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਡਿਊਟੀ ਮਲੇਰੀਆ ਵਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸਵਸਥ ਸਹਾਇਕ ਦੀ ਤੇ ਘੁੰਮਦਾ ਸੈਂਪਲ ਭਰਨ ਵਾਲੀ ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਨਾਲ, • ਮੋਟਾ ਮਾਲ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ‘ਚ ਮਾਹਿਰ ਹੋਣ ਕਾਰਣ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇੱਕੋ ਸਟੇਸ਼ਨ ‘ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਚਹੇਤਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮ

“Equality and justice”
Patiala 22 October
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਹੁ ਸ਼ਿ ਆ ਰ ਪੁ ਰ , 2 2 ਅਕਤੂਬਰ (ਤਰਸੇਮ ਦੀਵਾਨ) - ਭਾਵੇਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਆਪ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਤਵੱਜੋਂ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਤਾ ਬਾਬਾ ਆਦਮ ਹੀ ਨਿਰਾਲਾ ਹੈ | ਇਸ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਚੱਲਣ ਨੂੰ ਸ਼ਾਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਕੁੱਝ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਆਪਣੇ ਹੀ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਟਿੱਚ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਡਿਊਟੀਆਂ ਏਧਰੋਂ ਉਧਰ ਤੇ ਓਧਰੋਂ ਏਧਰ ਮਲਾਈ ਵਾਲੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਤੇ ਕਰੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਇਸ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਇੰਝ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇੱਕੋ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਇੱਕ ਮੁਲਾਜ਼ਮ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੋਟੀ ਮਲਾਈ ਵਾਲੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਇਸ ਦੀਆਂ ਉਂਗਲਾਂ ਦੇ ਪੇਟਿਆਂ ‘ਤੇ ਈ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਨਵੇਂ ਨਵੇਂ ਆਉਂਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਚਹੇਤਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਵੱਲੋਂ ਮਲੇਰੀਆ ਵਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸਵਸਥ ਸਹਾਇਕ ਵੱਜੋਂ ਤਾਇਨਾਤ ਹੋਣ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਅਣਦੇਖਿਆਂ ਕਰਦਿਆਂ ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਨਾਲ ਡਿਊਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਅਫਸਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਰੋਡ ਦੀਆਂ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ

ਦੇ ਮਾਸੀ ਮੀਡੀਆ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰੋਡ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਫੋਟੋ ਆਮ ਦੇਖੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ | ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸੂਤਰਾਂ ਪਾਸੋਂ ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇੱਕੋ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਨਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸਵਸਥ ਕਰਮੀ ਵੱਜੋਂ ਤਾਇਨਾਤ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਅਫਸਰ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹੀ ਹੋਣ ਕਾਰਣ ਮਲਾਈਦਾਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਚੰਗਾ ਜਾਣੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਮਲੇਰੀਆ ਵਿੰਗ ਵਿੱਚ ਲਾਈ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਵੀ ਮਿਤੀ 10/10/2025 ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦਫਤਰ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਨੰਬਰ 3853 ਰਾਹੀਂ ਨਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਲੇਰੀਆ ਲੈਬ ਵਿੱਚ ਸਵਸਥ ਸਹਾਇਕ ਵੱਜੋਂ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਉਕਤ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਹਾਲੇ ਵੀ ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਵਿੱਚ ਡਿਊਟੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵੱਲੋਂ ਟਾਂਡੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਟੀਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਨਰੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਆਮ ਦੇਖਣ ਨੂੰ

ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ | ਅਤਿ ਭਰੋਸੇ ਯੋਗ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਸੂਤਰਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਨਰੇਸ਼ ਪਿਛਲੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇੱਕੋ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਮਲਾਈਦਾਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਚੰਗਾ ਜਾਣੂ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਹਰ ਨਵੇਂ ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਅਫਸਰ ਦੇ ਚਹੇਤੇ ਟੀਮ ਮੈਂਬਰ ਵੱਜੋਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੁੰਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਲੀਆ ਤਿਉਹਾਰੀ ਸੀਜ਼ਨ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਡਿਮਾਂਡ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਮੋਟਾ ਮਾਲ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੁਹਾਰਤ ਰੱਖਦਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇੱਕੋ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਰਿਹਾ ਹੈ | ਹੁਣ ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਕਿ ਇਸ ਸਵਸਥ ਕਰਮੀ ਕੋਲ ਕਿਹੜਾ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਡਿਪਲੋਮਾ ਡਿਗਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਹੈ ਜੋ ਹਰ ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਟੀਮ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਡਿਮਾਂਡ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ? ਸ਼ਾਇਦ ਮੋਟਾ ਮਾਲ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹੋਣਾ ਹੀ ਇਸ ਕੋਲ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਡਿਗਰੀ ਹੈ ਇਸੇ ਕਾਰਣ ਹੀ ਆਪ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਤੇ ਵਾਰ ਮੁਹਿੰਮ ਬਹੁਤੀ ਕਾਮਯਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ ਜਿਸ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮਿਸਾਲ ਰੋਪੜ ਰੋਜ ਦੇ ਡੀਆਈਜੀ ਐੱਚਐੱਸ ਭੁੱਲਰ ਦੀ ਆਪ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੱਕ ਹੇਠੇ ਸੀਬੀਆਈ ਵੱਲੋਂ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ

ਕੀਤੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਥਿਤ ਬਦਲਾਅ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠਿਓਂ ਜ਼ਮੀਨ ਕੱਢ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ ਹੈ |

ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਲੇਰੀਆ ਅਫਸਰ :

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ‘ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਲੇਰੀਆ ਅਫਸਰ ਡਾ. ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿਹਤ ਅਫਸਰ ਜਤਿੰਦਰ ਭਾਟੀਆ ਦੀ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਬੇਨਤੀ ਤੇ ਨਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸਵਸਥ ਸਹਾਇਕ ਨੂੰ ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਟੀਮ ਨਾਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਨਵੇਂ ਆਏ ਦਰਜਾ ਚਾਰ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਨੂੰ ਸੈਂਪਲ ਦੀ ਪੈਕਿੰਗ ਕਰਨੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਾਡੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਜਦਕਿ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸੂਤਰਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਸੈਂਪਲ ਪੈਕਿੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਦਰਜਾ ਚਾਰ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਖੁਦ ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਅਫਸਰ ਦਾ ਹੈ, ਦਰਜਾ ਚਾਰ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ |

ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਅਫਸਰ ਨੇ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਫੋਨ :

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਅਫਸਰ ਡਾ. ਮਨੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਵਾਰ ਵਾਰ ਫੋਨ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਫੋਨ ਚੁੱਕਣਾ ਮੁਨਾਸਿਬ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੱਖ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਿਆ |

ਪੰਜਾਬ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪੂਰਾ ਭਾਰਤ ਹੀ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ : ਬਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਰਮਾਰ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 22 ਅਕਤੂਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ 22 ਅਕਤੂਬਰ (ਤਰਸੇਮ ਦੀਵਾਨ) - ਪੰਜਾਬ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪੂਰਾ ਭਾਰਤ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਲੜਕੀਆਂ ਵੀ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤ ਵਿੱਚ ਆਉਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ । ਇਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਸਰਕਾਰ

ਨੇ ਵੀ ਆਪਣਾ ਪੂਰਾ ਜ਼ੋਰ ਲਗਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਨਸ਼ੇ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ ਤੇ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਪ੍ਰੰਤੂ ਹੋ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ । ਇਹਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਰਮਾਰ ਨੇ ਕੁਝ ਚੋਣਵੇਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ! ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਵੋ ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ

ਵਿੱਚ ਨੌਜਵਾਨ ਮੁੰਡੇ ਤੇ ਕੁੜੀਆਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਆਦੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਨੌਜਵਾਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਰੋਗੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। । ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਸਾਡੇ ਨੌਜਵਾਨ ਅੱਜ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤ ਵਿੱਚ ਫਸ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਸ਼ੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਲੱਭਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ

ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਬੱਚੇ ਗੁਮਰਾਹ ਹੋ ਕੇ ਬੁਰੀ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਨਾ ਪੈ ਜਾਣ ।

ਸਫਾ 1 ਦਾ ਬਾਕੀ ਭਾਗ

ਆਪਣੀ ਤਰੱਕੀ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੂਰਫੀਲਡਜ਼ ਦੀ ਮੈਡੀਕਲ ਟੀਮ ਵੀ ਖੁਸ਼ ਹੈ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, “ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ ਪੇਸਟਾਂ, ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦੀ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕ੍ਰਾਸਵਰਡ ਪਹੇਲੀਆਂ ਅਤੇ ਸੁਭੋਕੁ ਖੇਡ ਸਕਦੀ ਹਾਂ।” ਜਦੋਂ ਸ਼ੈਲਾ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਸੋਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਦੁਬਾਰਾ ਪੜ੍ਹੇ ਸਕਣਗੇ, ਤਾਂ ਸ਼ੈਲਾ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਨਹੀਂ!” ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, “ਇਹ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਬੇਹੱਦ ਖੁਸ਼ ਹਾਂ।” “ਤਕਨੀਕ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਹ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਾਂ।”

ਸ਼ੈਲਾ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਇਸ ਡਿਵਾਈਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਹਿਨਦੇ। ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਇਕਾਗਰਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਥਿਰ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਡਿਵਾਈਸ ‘ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਿਰਭਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਇ, ਉਹ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਘਰ ਦੇ ਕੰਮ ਜਲਦੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਬੈਠ ਕੇ ਖਾਸ ਐਨਕਾਂ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਾਈਮਾ ਇਮਪਲਾਂਟ ਨੂੰ ਅਜੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕਲੀਨਿਕਲ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਉਪਲੱਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ

ਇਸਦੀ ਕੀਮਤ ਕਿੰਨੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮਾਹੀ ਮੁਕਿਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫਿਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੁਝ ਐੱਨਐੱਚਐੱਸ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਲਈ, ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਉਪਲੱਬਧ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਕਨੀਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਅੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਮੈਕੂਲਰ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਖੋਜ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਡਾਕਟਰ ਪੀਟਰ ਬਲੂਮਫੀਲਡ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਨਤੀਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਜਨਕ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇਸ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਇਲਾਜ ਦਾ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। “ਨਕਲੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਮੀਦ ਦੀ ਕਿਰਨ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਖਾਸ

ਕਰਕੇ ਏਐੱਮਡੀ ਇਲਾਜ ਲਈ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੱਥ ਲੱਗੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ।” “ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਇਹ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰਾਈਮਾ ਇਮਪਲਾਂਟ ਨੂੰ ਯੂਕੇ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਕੀ ਇਸਨੂੰ ਐੱਨਐੱਚਐੱਸ ‘ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।” ਇਨ੍ਹਾਂ ਟਰਾਇਲਾਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਟਿਕ ਨਰਵ, ਜੋ ਹੈਟੀਨਾ ਤੋਂ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਸੰਕੇਤ ਭੇਜਦੀ ਹੈ, ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ।

ਪਿਛਲੇ ਸਫੇ ਦਾ ਬਾਕੀ ਵਿੱਚ ਲਹਿਰਾਉਂਦੀਆਂ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਆਮ ਹੀ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਦੋਂ ਬੜੀ ਹੈਰਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਮਈ ਨੂੰ ਨਾਅਰੇ ਮਾਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੇ ਮਿਹਨਤ ਕਸ਼ੇ ਇੱਕ ਹੋ ਜਾਓ, ਖੁਦ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਮੀ ਦੇਣ ਲਈ ਲਾਲ ਬੰਡਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਡੰਡੇ ਪਾ ਕੇ ਇਹ ਨਾਅਰੇ ਮਾਰਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਸਾਡੀ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਚਿੜ੍ਹਾ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਖੁਦ ਤਾਂ ਇਕ ਅਦਾਰੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋ ਜਾਓ। ਫੇਰ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਕੱਠੀ ਕਰ ਲਿਓ। ਇਹ ਸਾਡੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਹੋਰ ਕੀ ਹੈ। ਮੈਨੇਜਮੈਂਟਾਂ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਕਿਹੜੇ ਮੂੰਹ ਨਾਲ ਕੀ ਭਾਲਦੇ ਹਾਂ? ਜਿਹੜੇ ਘਰ ਦੇ ਜੀਆਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਹੋ ਜਾਣ ਉਹ ਅੱਜ ਵੀ ਉਜੜਿਆ, ਕੱਲ ਵੀ ਉਜੜਿਆ। ਜੇਕਰ ਏਕਤਾ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੱਡੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਵੀ ਤਰੱਕੀ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦੀਆਂ। ਕਦੇ ਵੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਰਤ ਏਕਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਏਕਤਾ ਤਾਂ ਦਾਣਿਆਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਿੱਲਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟਾਂ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਕੋਲ ਮੰਗਾਂ ਰੱਖਣ ਸਮੇਂ ਕਈ-ਕਈ ਬਦਲ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣ ਬਾਰੇ ਸਾਰੇ ਪੱਖ ਵਿਚਾਰਨ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਵੇ, ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ਼ੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਕਲਪ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ, ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਦੇ ਰਿਜ਼ਲਟ ਸੌ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਮਿਲੇ। ਸਬ-ਸਟੇਸ਼ਨ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਸ ਪਾਲਸੀ ਨਾਲ ਕਾਫ਼ੀ ਹੁਲਾਰਾ ਮਿਲਿਆ, ਜੇਕਰ ਵਨ-ਮੈਨ-ਸੇਅ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਦੀ ਏਕਤਾ ਵਿੱਚ ਤਰੇੜਾਂ ਨਾ ਪਾਉਂਦਾ ਤਾਂ ਅੱਜ ਤਸਵੀਰ ਕੁੱਝ ਹੋਰ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਕੁੱਝ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਆਦਮੀ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚਿੱਟੇ ਦਿਨ ਵਾਂਗ ਸਾਫ ਹੈ। ਮੈਂ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਫੁੱਟ ਸਬੰਧੀ ਕਾਫ਼ੀ ਕੁੱਝ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਕੇ ਤੁਹਾਡੀ ਕਚਿਹਰੀ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਜੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਕੁੱਝ ਬਾਕੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਲਗਾਤਾਰ ਗਵਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਵਕਤ ਅਜੇ ਵੀ ਬਾਕੀ ਹੈ, ਪਰ ਹੈ ਹੁਣ ਅੰਤਲਾ ਸਮਾਂ ਹੀ ਸਾਰੇ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਕੁੱਝ ਸੋਚ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਰੇ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਵਿਚਾਰਾ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਆਖ਼ਰੀ ਸਮਾਂ ਹੈ, ਵੱਡੇ ਘਾਟੇ ਪੈ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਖਾਈਆਂ ਤਿਆਰ ਹਨ, ਤੁਸੀਂ ਅਜੇ ਵੀ ਸੋਚ ਲਓ, ਕਿ ਹੋਰ

ਕਿੰਨੀਆਂ ਕੁ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਜਾਂ ਧੜ੍ਹੇ ਹੋਰ ਬਣਾਉਣੇ ਹਨ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਇਕੱਤੀਆਂ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਟੱਪ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਸਾਡੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੱਟ ਲਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਸਿਰਫ ਸਾਡੀ ਫੁੱਟ ਕਾਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੱਟ ਲਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਲੋਕ-ਹਿੰਤੂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਕੁੱਝ ਲੈਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਬਣਾ ਕੇ ਹੀ ਜਾਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਮਜ਼ਬੂਤ ਏਕਤਾ ਦਾ ਭਾਂਡਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ, ਫਿਰ ਹੀ ਕੁੱਝ ਪੱਲੇ ਪਵੇਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਜੱਥੇਬੰਦਕ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਨਿਯਮ ਏਕਤਾ ਤੋਂ ਹੀ ਅਸੀਂ ਤੋੜਾ ਕਰੀ ਬੈਠੇ ਹਾਂ, ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਵੰਗਾਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਦੇਖ-ਦੇਖ ਹੱਸ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਈ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਕਹਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵੱਡੇ ਲੀਡਰ ਮਹਿਕਮੇਂ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਕ ਆਉਂਦੇ ਕਰਕੇ ਕਹਿੰਦੇ ਆ ਕਿ, ਅਸੀਂ ਹੜਤਾਲ ਕਰਕੇ ਬਿਜਲੀ ਸਿਸਟਮ ਠੱਪ ਕਰ ਦਿਆਂਗੇ, ਅਗਲੇ ਹੀ ਪਲ ਉਸ ਤੋਂ ਉਪਰਲਿਆਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਲੇਲਡੀਆਂ ਕੱਢਦੇ ਹੋਏ, ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਰਾਇ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵਿੱਢੇ ਘੋਲਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਹੀ ਪਲ ਵਾਪਿਸ ਲੈਕੇ ਟਾਹਰਾਂ ਮਾਰਦੇ ਫਿਰਦੇ ਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਹ ਕਰਾਤਾ, ਉਹ ਕਰਾਤਾ। ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਲੋਕ ਸਭ ਕੁੱਝ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਚੁੱਪ ਹਨ।

ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਪਾਟੇਧਾੜ ਕਰਕੇ ਅੱਜ ਬਿਜਲੀ ਘਰਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਤੋਂ, ਲੇਬਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਲਗਾਤਾਰ ਪੰਜਾਹ ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਮ ਲੈਕੇ ਓਵਰ ਟਾਈਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਅਜਿਹਾ ਸਾਡੀ ਏਕਤਾ ਟੁੱਟਣ ਕਾਰਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਾਮ-ਨਿਹਾਦ ਲੀਡਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਲੀਡਰੀ ਚਮਕਾਉਣ ਖਾਤਰ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਘਾਣ ਕਰਕੇ ਸਿਰਫ ਆਪਣੀ ਹਿੰਡ ਪੁਰਾਣੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਏਕਤਾ ਟੁੱਟਣ ਕਰਕੇ ਨਵੇਂ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਚਾਲੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਕੰਪਲੇਟ ਕਰਨ ਲਈ, ਬਿੱਲ ਵੱਡਣ ਤੇ ਰੀਡਿੰਗ ਲੈਣ ਲਈ, ਬਿਜਲੀ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ, ਆਦਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਹਿਕਮੇਂ ਨੇ ਨਵੀਂ ਭਰਤੀ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਇਹ ਕੰਮ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਲਗਾਤਾਰ ਥੱਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਲਈ ਸਾਡੀ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦਾ ਘੱਟ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੇ ਕੇ ਲਗਾਤਾਰ ਆਰਥਿਕ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਦ ਇਨਸਾਨ ਜਦੋਂ ਪਾਵਰ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਦੋਂ ਲੰਡੇ ਲਾਟ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਦੋਂ ਸ਼ਕਤੀ ਹੀਣ ਹੋਣ ਲਗਦਾ ਹੈ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀਆਂ ਤੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਯਾਦ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਵੇਂ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਹੁਣ ਏਕਤਾ ਟੁੱਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਰਿਟਾਇਰੀ ਯਾਦ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਯਾਦ ਰੱਖਣੇ ਵੀ ਚਾਹੀਦੇ

ਹਨ, ਅੱਜ ਆਂਢ-ਗੁਆਂਢ ਤੇ ਰਿਟਾਇਰੀ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦੇ ਸਾਥ ਦੀ ਵੰਡੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਫੁੱਟ ਪਾਉ ਤੇ ਰਾਜ ਕਰੇ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਤਾਂ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ, ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਤੀਜੇ ਵੀ ਭੁਗਤ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਹੋਰ ਭਿਆਨਕ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ, ਸ਼ਹਿਦ ਦੀਆਂ ਮੱਖੀਆਂ ਤੇ ਭੂਡਾਂ ਦੇ ਛੱਤਿਆ ਤੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਲੈਕੇ, ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੇ ਵਾਰ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਇੱਕ ਜੁੱਟ ਹੋ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਯੁੱਧ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਹੌਸਲਾ ਤੇ ਏਕਤਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਧੜਿਆਂ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ, ਫੇਰ ਸਾਨੂੰ ਆਪ ਹੀ ਆਪਣਾ ਢੰਗ ਵਰਤ ਕੇ ਜੁਆਇੰਟ ਫੋਰਮ ਬਣਾਕੇ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤਾ, ਜਦਕਿ ਇਹ ਏਕਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਡੀ ਭੁੱਲ ਹੈ। ਇਹ ਉਸਦਾ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਡੰਗ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਹਿਦ ਵੰਡਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਹੁਣ ਉਸਦੇ ਸੁਆਦ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਇਕੱਠੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।ਜੇਕਰ ਹੋ ਵੀ ਗਏ ਤਾਂ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਗੱਲ ਤੇ ਫਿਰ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਖਿੰਡ ਜਾਣਗੇ। ਸੋ ਸਾਥਿਓ ਸਾਨੂੰ ਅੱਜ ਤਾਕਤ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰਾਵਣ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਯੁੱਧ ਹਾਰ ਜਾਈਏ ਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਹਾਰ ਵੀ ਰਹੇ ਹਾਂ।ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਬਠਿੰਡਾ ਥਰਮਲ ਵਿੱਚ ਸਸਤੀ ਬਿਜਲੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਢਾਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਡੀ ਏਕਤਾ ਟੁੱਟਣ ਦਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਬਹੁਤੇ ਵੱਡੇ ਲੀਡਰ ਅੱਜ ਇਸ ਮੁਰਦੇ ਦੇ ਮੂੰਹ ਨੂੰ ਘਿਓ ਲਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਦੱਸਣਾ ਜਾਂ ਦਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸੋ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਤੇ ਬਹੁਤ ਸੂਝਵਾਨ ਹੋ, ਗੱਲ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਟਿਕੀ ਹੈ। ਰਿਜ਼ਲਟ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਤੁਸੀਂ ਭਲੀ-ਭਾਂਤ ਜਾਣਦੇ ਹੋ।

ਮੈਂ ਵੀ ਇੱਕ ਬਿਜਲੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਹਾਂ, ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਦੀ ਪੀੜ ਨੂੰ ਲਫਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰੋਇਆ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹਰ ਇੱਕ ਬਿਜਲੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਉੱਠ ਰਹੀ ਟੀਸ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਦੇ ਦਰਦ ਨੂੰ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਚਿਰ ਰੋਕੀ ਰੱਖਿਆ ਪਰੰਤੂ “ਸੀਨੋਂ ਖਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਾਧੀ,ਉਹ ਕਰ ਆਰਾਮ ਨਾ ਬਹਿੰਦੇ”। ਬਿਜਲੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਯੂਨੀਅਨ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ ਲਹਿਰ ਦਾ ਧੁਰਾ ਸੀ, ਪਰ ਅੱਜ ਧੁਰਾ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਬਾਕੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਬਿਜਲੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਆਸਾਂ ਸਾਡੇ ਤੇ ਵੱਧ ਟਿਕੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ।ਪਰ ਸਾਡੀ ਏਕਤਾ ਦੇ ਮੋਤੀਆਂ ਦੀ ਮਾਲਾ ਖਿੱਲਰਣ ਕਾਰਨ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸਦਾ ਲਾਹਾ ਖੱਟਿਆ ਹੈ, ਬਿਜਲੀ

ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਤੋੜਕੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਕੇ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮੁਖੀ ਅਦਾਰੇ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਕੇ, ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਥਾਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਰੋਸ ਕੇ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਵੀ ਏਕਤਾ ਦੇ ਮਣਕਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਫੇਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਧਾਗੇ ਵਿੱਚ ਪਰੋਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਵਕਤ ਲੰਘ ਗਿਆ ਹੈ,ਏਕਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਸਹੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਅਪਨਾਉਣ ਲਈ ਵਕਤ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਜਦੋਂ ਜਾਗੇ, ਉਦੋਂ ਸਵੇਰਾ। ਦੇਰ ਆਏ ਦਰੁਸਤ ਆਏ। ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਹੋਕਾ ਹੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੇ ਸਿਆਸਤਾਂ ਛੱਡ ਕੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਹਿੱਤਾਂ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬਿਜਲੀ ਨਿਗਮ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਝੰਡੇ ਲਾਹ ਕੇ ਇੱਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਤੇ ਪੁਰਾਤਨ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਾਂਗੂ ਅੱਜ ਵੀ ਜੇਕਰ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਟੱਕਰ ਦੇਣੀ ਹੈ ਜਾਂ ਪਬਲਿਕ ਸੈਕਟਰ ਦੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਹੈ ਸਿਰਫ ਦੇ ਹੀ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਬਣਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਇੱਕ ਟੈਕਨੀਕਲ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਤੇ ਦੂਜੀ ਕਲੈਰੀਕਲ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ। ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਇਕੱਠੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ।

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਮਰੇਡਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਲ 2010 ਦੌਰਾਨ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰ ਖਾਤੇ ਜੋ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ, ਭਾਵ ਦੇ ਦਿਨ ਦੀ ਹੜਤਾਲ ਕਰਕੇ ਲਾਂਭਾ ਲਾਹਿਆ ਸੀ ਠੀਕ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਸਾਡੇ ਬਿਜਲੀ ਨਿਗਮ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਹੱਥ ਸੌਂਪਣ ਵਾਸਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਛੇਟ ਦੇ ਹੀ ਦੇਣੀ ਹੈ।

ਅਗਲੀ ਗੱਲ ਜੇਕਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਬਚਾਉਣੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਬਚ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਤੇ ਰੂਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਗਰ ਬੰਨੇ ਛੱਜ ਲਾਹ ਕੇ ਇੱਕ ਮੁੱਠ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਫੇਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਮਾਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਸਾਡੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਖੋਹ ਕੇ ਲੈ ਜਾਵੇ।

ਜੇਕਰ ਟੀਐਸਯੂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਇਕੱਠੇ ਬਹਿ ਕੇ ਸਿਰ ਨਾ ਜੋੜੇ ਤਾਂ ਓਹ ਦਿਨ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਬਿਜਲੀ ਨਿਗਮ ਦੀਆਂ ਰਿਉਂਡੀਆਂ ਵੱਟ ਦੇਣੀਆਂ ਹਨ। ਫੈਸਲਾ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਥ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਾਮਰੇਡਾਂ ਨੇ ਬਿਜਲੀ ਨਿਗਮ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਵਰਗ ਦਾ ਆਰਥਿਕ ਪੱਖੋਂ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬਿਜਲੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮੇਂ ਤੁਹਾਡਾ ਤਾਂ ਹੁਣ ਰੱਬ ਹੀ ਰਾਖਾ ਹੈ।

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਸ਼ਿਕਾ ਜੈਨ ਨੇ ਸਚਦੇਵਾ ਸਟਾਕਸ ਫੈਮਿਲੀ ਵਾਕ ਟੀ-ਸ਼ਰਟ ਕੀਤੀ ਜਾਰੀ !

ਲਗਭਗ 4,500 ਸ਼ਹਿਰ ਨਿਵਾਸੀ ਰਜਿਸਟਰਡ : ਪਰਮਜੀਤ ਸਚਦੇਵਾ, ਫੈਮਿਲੀ ਵਾਕ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ : ਡੀਸੀ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ 22 ਅਕਤੂਬਰ (ਤਰਸੇਮ ਦੀਵਾਨਾ) - ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਸ਼ਿਕਾ ਜੈਨ ਨੇ 2 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਫਿੱਟ ਬਾਈਕਰ ਕਲੱਬ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ 5 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਬੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ, ਸਚਦੇਵਾ ਸਟਾਕਸ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਫੈਮਿਲੀ ਵਾਕ ਲਈ ਟੀ-ਸ਼ਰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਕਲੱਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਚਦੇਵਾ, ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਸਾਬੀ, ਦੌਲਤ ਸਿੰਘ, ਓਕਾਰ ਸਿੰਘ, ਸੌਰਵ ਸ਼ਰਮਾ, ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ, ਰੋਹਿਤ ਬਾਸੀ, ਰਮਨਦੀਪ ਬੋਧਾਰਾਏ ਅਤੇ ਸੰਜੀਵ ਸੋਹਲ ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਪਰਮਜੀਤ ਸਚਦੇਵਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ

ਹੁਣ ਤੱਕ ਲਗਭਗ 4,500 ਸ਼ਹਿਰ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਵਾਕ ਲਈ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਹੁਣ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ, ਡੀਸੀ... ਆਸ਼ਿਕਾ ਜੈਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਫੈਮਿਲੀ ਵਾਕ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਲਈ ਇੱਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਵਧੇਗੀ ਸਗੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਖੇਡਣ ਅਤੇ ਦੌੜਨ ਲਈ ਵੀ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ

ਰੁਝਾਨ ਹੈ। ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਵਧਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਡੀਸੀ ਆਸ਼ਿਕਾ ਜੈਨ ਨੇ ਫੈਮਿਲੀ ਵਾਕ ਦੌਰਾਨ ਕਲੱਬ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰਾ ਸਮਰਥਨ ਦੇਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ‘ਤੇ, ਪਰਮਜੀਤ ਸਚਦੇਵਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਹੁਣ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਲੱਬ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਫੈਮਿਲੀ

ਵਾਕ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਕੱਲ੍ਹ ਤੋਂ ਬੁਲਾਵਾੜੀ ਸਥਿਤ ਸਚਦੇਵਾ ਸਤਕਾਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਟੀ-ਸ਼ਰਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰਮਜੀਤ ਸਚਦੇਵਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਫੈਮਿਲੀ ਵਾਕ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਫੈਮਿਲੀ ਵਾਕ ਮਰਹੂਮ ਐਥਲੀਟ ਫੌਜਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ। ਫੈਮਿਲੀ ਵਾਕ ਸਥਾਨਕ ਲਾਜਵੰਤੀ ਸਟੇਡੀਅਮ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਤੋਂ ਮਾਸਟਰ ਕਾਡਰ ਦੀਆਂ ਤਰੱਕੀਆਂ ਜਲਦ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵਧੀਆਂ -ਅਮਨਦੀਪ ਸ਼ਰਮਾ

24 ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ ਖਾਲੀ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਅਪਲੋਡ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਪੱਤਰ ਹੋਇਆ ਜਾਰੀ- ਬੱਛੇਆਣਾ

ਮਾਨਸਾ 22ਅਕਤੂਬਰ (ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਪਮਾਰ) ਪਿਛਲੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਤੋਂ ਮਾਸਟਰ ਕਾਡਰ ਦੀਆਂ ਤਰੱਕੀਆਂ ਹੋਣ ਸਬੰਧੀ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਹੁੰਦਾ ਵਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਸੂਬਾਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਨਦੀਪ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 2018 ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਤਰੱਕੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਮਾਸਟਰ ਕਾਡਰ

ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ,ਹਿੰਦੀ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਸੋਸ਼ਲ ਸਾਇੰਸ ,ਗਣਿਤ ,ਸਾਇੰਸ, ਫਿਜ਼ੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਤਰੱਕੀਆਂ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਬਣ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਤਰੱਕੀਆਂ ਵਿੱਚ 2015 ਅਤੇ 2018 ਦੇ ਲੈਫਟ ਆਊਟ ਕੇਸ ਅਧਿਆਪਕ ਵੀ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਤੋਂ ਮਾਸਟਰ ਕਾਰਡਰ ਦੀਆਂ ਤਰੱਕੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੈਡ ਟੀਚਰ ਨੂੰ 4% ਅਤੇ ਸੈਂਟਰ ਹੈਡ ਟੀਚਰ ਨੂੰ

ਵੱਖਰਾ 1% ਕੋਟਾ ਦੇ ਕੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਤਰੱਕੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜੱਥੇਬੰਦੀ ਵੱਲੋਂ ਪਿਛਲੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਤੋਂ ਮਾਸਟਰ ਕਾਡਰ ਤਰੱਕੀਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ।

ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਸੂਬਾਈ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਕੱਤਰ ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ ਬੱਛੇਆਣਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਤੋਂ ਮਾਸਟਰ ਕਾਡਰ ਦੀਆਂ ਤਰੱਕੀਆਂ ਸਬੰਧੀ 24 ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਅਪਡੇਟ ਕਰਨ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧੀ

ਗੁਗਲ ਫਾਰਮ ਸ਼ੇਅਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਨਾਂ ਉਮੀਦ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਕਿ ਇਸੇ ਮਹੀਨੇ ਹੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਤਰੱਕੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਤਰੱਕੀਆਂ ਜਲਦ ਤੋਂ ਜਲਦ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ।

ਐਵੇਂ ਤਾਂ ਨੀ ਸਿਰਾਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਤਾਜ ਸਜ਼ਦੇ, ਮਿਹਨਤਾਂ ਹੀ, ਜਿੰਦਗੀ ਚ ਰੰਗ ਲਾਉਂਦੀਆਂ।
ਸੁੱਤਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਤੇ ਨੀ ਤਾਜ ਸਜ਼ਦੇ, ਮਿਹਨਤਾਂ ਹੀ, ਜਿੰਦਗੀ ਚ ਰੰਗ ਲਾਉਂਦੀਆਂ।
ਜਿਹਨਾਂ ਦਿਆਂ ਸਿਰਾਂ ਤੇ ਜਨੂੰਨ ਬੋਲਦਾ, ਰਾਤਾਂ ਨੂੰ ਨਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨੀਦਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ।

ਖਾਮੋਸ਼ ਚੀਖ: ਬਚਪਨ ਦੀ ਚੋਰੀ ਹੋਈ ਮਾਸੂਮੀਅਤ”

ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਲਾਡੀ
9463603091

ਭਾਰਤ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਉੱਭਰਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ, ਤਕਨਾਲੋਜੀਕਲ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਗਲੋਬਲ ਮਾਣ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਖੇਤਰ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਰੁਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ — ਉਹ ਹੈ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ। ਕੋਈ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਮਰਜ਼ੀ ਤਰੱਕੀ ਕਰ ਲਵੇ ਜੇਕਰ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ।

ਚਾਈਲਡਲਾਈਟ ਗਲੋਬਲ ਚਾਈਲਡ ਸੇਫਟੀ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂ “ਇਨਟੂ ਦ ਲਾਈਟ ਇੰਡੈਕਸ 2025” ਹੈ। ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਹਕੀਕਤ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਸਾਲ, 2017 ਤੋਂ 2022 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ POCSO (Protection of Children from Sexual Offences Act) ਜੋ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜਿਨਸੀ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ — ਜੋ ਕਿ 2017 ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 33,000ਕੇਸਾਂ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 2022 ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 64,500 ਕੇਸਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠ ਜ਼ਮੀਨ ਖਿਸਕਾਉਣ ਵਾਲੀ ਹੈ।

ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਅੰਕੜਾ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਹਰ ਉਹ ਮਾਸੂਮ ਆਤਮਾ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਨੇੜਲੇ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਧੋਖਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਿਆ।

ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਪੀੜਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਇਸ ਡਰਾਉਣੇ ਵਾਧੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇੱਕ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਦਰ (Prosecution Rate) 90 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਬਣੀ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਪਕੜ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਵਿਧੀਆਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਕੀ ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ?

ਇਹ ਬਿਹਤਰ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਵੀ ਹੈ।

ਅੱਜ ਲੋਕ, ਖਾਸਕਰ ਮਾਪੇ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕ, ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਜਾਗਰੂਕ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜੁਰਮ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਹਾਲੇ ਵੀ ਗਹਿਰੀ ਹੈ।

ਸਮੁੱਚੇ ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੀ ਡਰਾਉਣੀ ਹਕੀਕਤ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਤਿੰਨ ਦੇਸ਼ — ਭਾਰਤ, ਨੇਪਾਲ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ — ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਸਰਵੇਖਣ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅੱਠ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਆਪਣੀ 18 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਨਸੀ ਹਮਲੇ ਜਾਂ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਜਾ ਕਧਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਇਸ ਤੇ ਭਾਰਤ ਹੀ ਪੀੜਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਰ ਪਾਸੇ ਵੀ ਹਾਲ ਮਾੜਾ ਹੀ ਹੈ।

ਇਹ ਅੰਕੜਾ ਕਈ ਮਿਲੀਅਨ ਵਿੱਚ ਚਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੀੜਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ — ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ।

ਚਾਈਲਡਲਾਈਟ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਨੇ ਇਸ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ “ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਮਨੁੱਖੀ ਟ੍ਰਾਜੇਡੀ” ਕਿਹਾ ਹੈ।

ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਸਿਰਫ਼ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ, ਸਾਡੀ ਚੁੱਪ ਦਾ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਹਨ। ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਹਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਡਿਜ਼ਿਟਲ ਯੁੱਗ ਦਾ ਨਵਾਂ ਖਤਰਾ ਮੰਡਰਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੀ ਡਿਜ਼ਿਟਲ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦੀ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ ਵੀ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਨਵੀਂ

ਸਮੱਸਿਆ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੀ ਹੈ।

2024 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ, ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚ ਬਾਲ ਜਿਨਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਸਮੱਗਰੀ (CSAM) ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਸਰੋਤ ਬਣੇ। ਇਕੱਲੇ ਭਾਰਤ ਨੇ ਹੀ ਵਿਸ਼ਵ ਮਾਨੀਟਰਾਂ ਨੂੰ 2.25 ਮਿਲੀਅਨ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ।

ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ CSAM ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦਰ ਪ੍ਰਤੀ 10,000 ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ 15.5 ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੀ ਰਹੀ — ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਖੋਜ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਕਾਫ਼ੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹਨ।

ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਨਕਲੀ ਬੁੱਧੀ (Artificial Intelligence) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਨਕਲੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਅਸ਼ਲੀਲ ਸਮੱਗਰੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਵਾਧਾ (2023 ਤੋਂ 2024 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ) ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਅਸ਼ਲੀਲ ਵੀਡੀਓ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਹ ਰੁਝਾਨ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਨੈਤਿਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੇ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ।

ਵੱਡੀਆਂ ਟੈਕ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੀ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵੱਡੀਆਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਮੈਟਾ, ਵਾਟਸਐਪ, ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਜਦੋਂ ਐਂਡ-ਟੂ-ਐਂਡ ਐਨਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ ਬਿਨਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਰਸਤੇ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਸਿਸਟਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਸਵਾਲ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਗੁਪਤਤਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਦੇ ਨਾਂ ‘ਤੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਮਾਜ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਬਚ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ? ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚਾ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਹਕੀਕਤ ਕੀ ਹੈ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।

POCSO ਐਕਟ 2012 ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜਿਨਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਦਮ ਸੀ। ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਜਿਨਸੀ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ, ਸ਼ੋਸ਼ਣ, ਅਸ਼ਲੀਲਤਾ ਤੇ ਪੋਰਨੋਗ੍ਰਾਫੀ ਵਰਗੇ ਹਰ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ।

ਪਰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਕੀਕਤ ਅਜੇ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਕਠਿਨ ਹੈ — ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਲੰਬੀ ਸੁਣਵਾਈ, ਸਬੂਤ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਦੀ ਕਮੀ, ਸਮਾਜਿਕ ਦਬਾਅ, ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਘਟਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਇਸਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, 90% ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰੈਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦਰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਸੁਣੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਸ ਸਾਰੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਨ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਾਰੇ ਹਨ ਇਹ ਘਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲੁਕਿਆ ਅਪਰਾਧ ਵੀ ਹੈ।

ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜਿਨਸੀ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਪਰਾਧ ਘਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ, ਪੜੋਸੀ ਜਾਂ ਜਾਣ-ਪਹਿਚਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ — ਜਿਨ੍ਹਾਂ ‘ਤੇ ਬੱਚੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹਨ — ਕਈ ਵਾਰ ਉਹੀ ਦੇਸ਼ੀ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਮਾਜ ਦੇ ਨਿਘਾਰ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਵੀ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਸਮਾਜ ਤਰੱਕੀ ਕਰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਇਹ ਅਪਰਾਧ ਵਧ ਗਏ ਹਨ। ਸਮਾਜ ਦੀ ਘਟੀਆਂ ਸੋਚ ਕਾਰਨ ਬੱਚੇ ਡਰ ਜਾਂ ਸ਼ਰਮ ਕਾਰਨ ਚੁੱਪ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਮਾਜਿਕ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਵੀ “ਜਿਨਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ” ‘ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਗੱਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਮਾੜਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਸਿੱਖਿਆ, ਸਰਕਾਰ, ਸਮਾਜ ਇਸ ਤੇ ਗੱਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ।

ਇਸ ਚੁੱਪੀ ਨੂੰ ਤੋੜਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਹਿ ਸਕਣ। ਸਮੇਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਇਸ ਦੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੀ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਜੀਵਨ-ਭਰ ਦੀ ਚੋਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਨਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਸਿਰਫ਼ ਸਰੀਰਕ ਜ਼ਖ਼ਮ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ; ਇਹ ਮਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਅਦ੍ਰਿਸ਼

ਚੋਟ ਛੱਡ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਬੱਚਾ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨ ਇੱਕ ਇੰਜਨੀਅਰ ਬੱਚੇ ਨੇ ਮੌਤ ਨੂੰ ਗਲੇ ਲਗਾ ਲਿਆ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਉਸ ਨਾਲ ਕ੍ਰਿਤਘਣ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਉਹ ਬੱਚਾ ਇਸ ਚੀਜ਼ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲ ਸਕਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਮੌਤ ਗਲੇ ਲਾ ਲਈ।

ਪੀੜਤ ਬੱਚੇ ਅਕਸਰ ਡਿਪ੍ਰੈਸ਼ਨ, PTSD (Post-Traumatic Stress Disorder), ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਕਮੀ, ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਤੋਂ ਡਰ ਨਾਲ ਜੀਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਬੇਹੱਦ ਮਾੜੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਨਿਆਂ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਸਹਾਇਤਾ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਂ, ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਆਮ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਉਂ ਸਕਣ। ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸੋਚ ਬਦਲਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਉਹ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਬੇਸ਼ਕ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 1098 ਚਾਈਲਡਲਾਈਨ ਹੈਲਪਲਾਈਨ, ਸਾਈਬਰ ਕ੍ਰਾਈਮ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਪੋਰਟਲ,

NCPCR (National Commission for Protection of Child Rights) ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ, ਅਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ “ਬੇਟੀ ਬਚਾਓ, ਬੇਟੀ ਪੜ੍ਹਾਓ” ਵਰਗੀਆਂ ਮੁਹਿੰਮਾਂ। ਬੱਚੀਆਂ ਲਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਸਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਗਠਨ ਜਿਵੇਂ ਬਚਪਨ ਬਚਾਓ ਅੰਦੋਲਨ, ਚਾਈਲਡ ਫੰਡ ਇੰਡੀਆ, ਆਦਿ ਵੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਫੈਲਾਉਣ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ। ਪੀੜਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਦਰਦ ਨਾਲ ਤੜਫ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਪਿਸ਼ਾਬ ਪੀਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਹੀ ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਵੇਦਨਾਵਾਂ ਦਾ ਵੀ ਅਪਮਾਨ ਹੈ। ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, “ਕਾਨੂੰਨ ਕਾਇਮ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ; ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।”

ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਜ ਦੇ ਨਵਿਆਉਣਯੋਗ ਊਰਜਾ ਮੰਤਰੀ, ਰਾਕੇਸ਼ ਸ਼ੁਕਲਾ, ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਭਿੰਡ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੀੜਤ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਅਤੇ ਲਗਭਗ ਅੱਧਾ ਘੰਟਾ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਰਹੇ। ਕੁਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਵਧੀਕ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਵੀ ਮੰਤਰੀ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ।

ਭੀਮ ਆਰਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ‘ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਐਫਆਈਆਰ ‘ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਲਿਤ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੇ ਵੀ ਅਪਣਾ ਗੁੱਸਾ

ਭਿੰਡ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤ ਨੌਜਵਾਨ ਨਾਲ ਬੇਰਹਿਮੀ: ਬੰਧਕ ਬਣਾਇਆ, ਕੁੱਟਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪਿਸ਼ਾਬ ਪੀਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ - ਸੜਕਾਂ ‘ਤੇ ਭੀਮ ਆਰਮੀ

ਭੋਪਾਲ। ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਭਿੰਡ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸੁਰਪੁਰਾ ਥਾਣਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਲਿਤ ਨੌਜਵਾਨ ਨਾਲ ਹੋਈ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨੇ ਰਾਜ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਗਠਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹਲਚਲ ਮਚਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪੀੜਤ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਗਵਾਲੀਅਰ ਤੋਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਅਗਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਬੰਧਕ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਕੁੱਟਿਆ ਗਿਆ, ਜਾਤੀ ਆਧਾਰਿਤ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਿਸ਼ਾਬ ਪੀਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਾਮਲਾ ਇੰਨਾ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਮੋਹਨ ਯਾਦਵ ਨੇ ਖੁਦ ਰਿਪੋਰਟ ਮੰਗੀ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖ਼ਤ

ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਆਜ਼ਾਦ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਭੀਮ ਆਰਮੀ ਦੇ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦਫ਼ਤਰ ਤੱਕ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਮਾਹੌਲ ਬਣ ਗਿਆ। ਭੀਮ ਆਰਮੀ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਅੱਤਿਆਚਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਲਗਾਤਾਰ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸੜਕਾਂ ‘ਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰੇਗੀ।

ਪੀੜਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੁਝ ਦੇਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਗਵਾਲੀਅਰ ਤੋਂ ਅਗਵਾ ਕੀਤਾ, ਉਸਨੂੰ ਸੁਰਪੁਰਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਬੰਧਕ ਬਣਾਇਆ। ਉਸਨੂੰ ਬੇਸਮੈਂਟ ਵਰਗੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਕੁੱਟਿਆ ਗਿਆ। ਦੇਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨੇ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਪੁੱਛਦੇ ਹੋਏ ਜਾਤੀਵਾਦੀ ਗਾਲਾਂ

हमारी आजादी की लड़ाई बाकी है- बाबा साहब

बाबा साहेब
कहते हैं

1935 के अधिनियमन लागू होने के बाद, भारतीय राष्ट्रीय कांग्रेस पार्टी ने 1937 में भारत के आधे राज्यों में सरकारें बनाईं और चतरवर्न के हिंदू लोगों ने 7 राज्यों के ब्राह्मण मुख्यमंत्री बनाए और मंत्री, विधायक और सांसद आदि भी बने। अब शासन, प्रशासन भारत चतरवर्न के लोगों के हाथों में था, फिर भी ये लोग खुद को अंग्रेजों का गुलाम मानते थे। 1947 में सत्ता परिवर्तन के बाद, अनुसूचित वर्ग के लोगों को लगभग वैसे ही समान अधिकार मिले जैसे कि ब्रिटिश शासन के दौरान चतरवर्न के हिंदुओं को थे। वर्तमान में अनुसूचित जाति के लोग मुख्यमंत्री, मंत्री, विधायक, सांसद बनते हैं, लेकिन वे अनुसूचित वर्ग के समाज के लोगों के समानता के अधिकारों को सुनिश्चित करवाने के लिए कुछ नहीं कर पा रहे।

समय और स्थितियों को अनुकूल बनाया जाए तो दुनिया की कोई भी शक्ति इस देश को एक होने से रोक नहीं सकती

संसद के कामकाज की शुरुआत 9 दिसंबर, 1946 से हुई थी।

संसद में कुल 296 सदस्य चुन कर आए थे। उनमें से 207 सदस्यों ने कामकाज में हिस्सा लिया। 89 सदस्य अनुपस्थित थे। उन्होंने संसद के कामकाज का बहिष्कार किया था कहना ज्यादा सही होगा। इनमें ज्यादातर सदस्य मुस्लिम लीग और रियासतों के प्रतिनिधि थे।

दिनांक 13 दिसंबर, 1946 के दिन पं. जवाहरलाल नेहरू ने संविधान का योग्य और लक्ष्य बताने वाला प्रस्ताव रखा। उन्होंने अपने भाषण में कहा कि हर बार की तरह केवल हाथ ऊपर उठा कर नहीं वरन् सदस्य खड़े होकर इस प्रस्ताव को पारित करेंगे ऐसी मैं

उम्मीद करता हूं। श्री पुरुषोत्तमदास टंडन ने प्रस्ताव को समर्थन देने वाला वक्तव्य दिया। डॉ. एम. आर. जयकर ने श्री नेहरू के प्रस्ताव में सुधार का प्रस्ताव रखा। उनके मतानुसार भारत को एक आजाद, प्रजातांत्रिक, सार्वभौम राज्य बनाने के दृष्टिकोण से, संविधान को इसके अनुकूल बनाने के लिए मुस्लिम लीग और भारतीय रियासत के प्रतिनिधियों के सहयोग की जरूरत है। इससे इस प्रस्ताव को अलग बल मिलेगा। इसके लिए इन दो संगठनों के प्रतिनिधि अगर शामिल होना चाहते हैं तो उनके शामिल होने तक प्रस्ताव पर चर्चा को आगे बढ़ाया जाए।

कुछ अपवादों को अगर छोड़ दें तो कई सदस्यों ने श्री जयकर के सुझाए गए सुधार का कड़ा विरोध किया। वे किसी हालत में चर्चा को स्थगित होने नहीं देना चाहते थे।

इस पृष्ठभूमि पर संविधान सभा के अध्यक्ष डॉ. राजेंद्रप्रसाद ने अगले वक्ता के तौर

पर डॉ. बाबासाहेब को आमंत्रित किया। वह मंगलवार का दिन और तारीख थी 17 दिसंबर,

1946। संविधान सभा का कामकाज शुरू होने के बाद 9वां दिन था जब डॉ. अम्बेडकर ने पहली बार भाषण दिया। भाषण देने के लिए वह जब उठे तो कड़ियों को लगा कि डॉ. जयकर की तरह ही डॉ. अम्बेडकर भी सभागृह के गुस्से का शिकार बनेंगे। लेकिन ठीक इसके उल्टा हुआ। इस प्रसंग का वर्णन करते हुए सभा के एक सदस्य और प्रत्यक्षदर्शी न. वि. गाडगील कहते हैं, ‘उनका वक्तव्य एक मंजे हुए राजनीतिज्ञ की तरह था। उसमें कटुता बिल्कुल नहीं थी। ईमानदारी के साथ वह आह्वान कर रहे थे और पूरा सभा गृह मंत्रमुग्ध होकर सुन रहा था।’ सभी सदस्यों ने बहुत ही उत्साह के साथ उनके भाषण का स्वागत किया। सभागृह की लॉबी में सभी ने उन्हें बधाई देने के लिए घेर लिया। ‘ इस प्रसंग का वर्णन करते हुए डॉ. अम्बेडकर की कार्यवाही

लिखने वाले श्री धनंजय कीर लिखते हैं - बड़े सिर वाली, मजबूत ठुड्डी, लंबा गोलाकार - गंभीर और तेजस्वी चेहरे वाले तथा बेहतरीन पोषाक पहने एक मजबूत व्यक्तित्व जयकर की जानकारी को समर्थन देने के लिए खड़ा रहा। वह व्यक्तित्व था डॉ. भीमराव आंबेडकर। कांग्रेस के कट्टर विरोधी। कांग्रेस के तौर-तरीकों और नेताओं की उन्होंने कई बार खुले आम और निजी बातचीत में खिल्ली उड़ाई थी। सहज ही संविधान सभा के सभी सदस्यों की नजरें उन पर टिकीं। सभी सदस्यों पर एक बार डॉ. अम्बेडकर ने अपनी नजरें घुमाईं। हर सदस्य को लगा कि जयकर के प्रस्ताव का समर्थन कर डॉ. अम्बेडकर अपनी प्रतिष्ठा गंवा बैठेंगे। कांग्रेस के नेता देश के कर्ताधर्ता नेताओं के प्रतीक थे। उनके खिलाफ बोलना यानी अपने लौकिक जीवन का नुकसान करने जैसा था। कांग्रेस के सदस्य अपने कट्टर विरोधी को उसकी जगह दिखाने के लिए आतुर थे ही।

देश के बड़े-बड़े नेता अपने ईर्द-गिर्द बैठे हैं इसका डॉ. अम्बेडकर को अहसास था। उनके बारे में उनके विरोधियों ने भी कई बातें सुन रखी थीं, उनका भाषण सुनने का यह पहला ही मौका था। डॉ. अम्बेडकर ने गंभीर स्वर में, पूरे आत्मविश्वास के साथ अपना भाषण शुरू किया।

उन्होंने कहा -

अध्यक्ष महोदय, इस प्रस्ताव पर बोलने के लिए आपने मुझे आमंत्रित किया इसके लिए मैं दिल से धन्यवाद देता हूं। भी हो, आपके इस आमंत्रण से मैं आश्चर्यचकित हुआ हूं यह मुझे मानना ही पड़ेगा। मैं उम्मीद कर रहा था कि मुझसे पहले 20-22 लोग भाषण करने वाले थे सो, अगर मेरी बारी आएगी भी तो वह कल आएगी। आज मैं बिना किसी तैयारी के आया हूं, इसलिए आज के बजाय कल बोलना मुझे ज्यादा अच्छा लगता। इस प्रसंग में अपने विचार पूरी तैयारी के साथ आपके सामने रखना मुझे अच्छा लगता। आपने मुझे दस मिनट बोलने की इजाजत दी है। इतने कम समय में इस प्रस्ताव पर बोल कर मैं इसके साथ कैसे न्याय कर पाऊंगा यह मेरी समझ में नहीं आ रहा। इसके बावजूद इस डॉ. बाबासाहेब अम्बेडकर डॉ. धनंजय कीर. पृ. 400.

बारे में अपनी राय मैं कम से कम शब्दों में रखने की कोशिश करूंगा।

अध्यक्ष महोदय, कल से जिस प्रस्ताव पर चर्चा हो रही है उसके स्पष्टतः दो हिस्से हैं- उनमें से एक विवादास्पद है और दूसरा उपयोगी है। प्रस्ताव के 5 से 7वें परिच्छेद तक का हिस्सा उपयोगी है। इन परिच्छेदों में भारत के भविष्यकालीन संविधान के लक्ष्यों को दिखाया गया है। मुझे यहां कहना ही पड़ेगा कि पं. जवाहरलाल नेहरू जैसे समाजवादी द्व रा तैयार किया गया यह प्रस्ताव भले उपयोगी हो लेकिन बेहद निराशाजनक है। प्रस्ताव के इस हिस्से में उन्होंने जो कुछ शामिल किया है; मुझे उम्मीद थी कि वे इससे आगे जाकर सोचेंगे। इतिहास के अध्ययनकर्ता के रूप में मैं इस बात का खयाल जरूर रखता कि किसी भी हाल में प्रस्ताव के इस हिस्से में शामिल बातें उसमें जोड़ी ही न जातीं। प्रस्ताव का वह हिस्सा पढ़ते हुए बरबस फ्रांस के सदन द्वारा मानवीय हकों के संदर्भ में उद्घोषित किए गए घोषणा पत्र की एक धारा याद आती है। वास्तव में 450 सालों के बाद भी मानवीय हकों से संबंधित घोषणा-पत्र और उसमें जोड़ा गया तत्व अपनी मानसिकता का अविभाज्य हिस्सा है ऐसा अगर मैंने कहा तो वह उचित ही होगा। मैं तो कहना चाहूंगा कि दुनिया के किसी भी सुसंस्कृत इलाके में रहने वाले आधुनिक मनुष्य की मानसिकता का वह अविभाज्य हिस्सा बन गया है। कट्टरपंथी विचार रखने वाले तथा सामाजिक संरचना के मामले में पुरातनवादी हमारे देश में इन तत्वों की वैधता को नकारने वाला शायद ही कोई हो। इस प्रस्ताव में उसे दोहराना केवल अपने पंडित होने का प्रदर्शन करना भर है। ये सिद्धांत हमारे स्पष्ट नजरिए का हिस्सा बने हुए हैं। इसलिए, हमारे लक्ष्यों के रूप में उनकी घोषणा करना अनावश्यक हो जाता है। इस प्रस्ताव में कुछ अन्य खामियां भी हैं। मैं देख रहा हूं कि प्रस्ताव के इस हिस्से में कुछ अधिकारों के बारे में व्यवस्था को साफ-साफ बताया है लेकिन उन्हें हासिल

करने के उपायों का या किसी योजना का उसमें जिक्र नहीं है। आप जानते हैं कि लोगों के हक जब छिन जाते हैं तब ऐसी व्यवस्था बेकार ही कही जाएगी जिसमें छीने गए हकों को फिर पाने का कोई प्रबंध न हो। ऐसे उपायों की मुझे इसमें कमी महसूस हो रही है। किसी भी व्यक्ति के प्राण, उसकी आजादी और उसकी संपदा को कानूनी कार्रवाई के बिना छीना नहीं जा सकता यह सर्वमान्य सूत्र भी इस प्रस्ताव में मुझे कहीं दिखाई नहीं देता। कानून और नीति की सीमा के तहत मौलिक अधिकारों की व्यवस्था की गई है। असल में कानून क्या है और नीति के क्या मायने हैं यह उस वक्त की सरकार ही तय करेगी। तब एक शासनकर्ता एक नजरिया अपनाएगा तो दूसरा कोई और नजरिया अपनाएगा। तत्कालीन शासनकर्ताओं पर अगर यह फैसला छोड़ दिया जाए तो पता नहीं मौलिक अधिकारों की स्थिति क्या बनेगी, यह बताना मुश्किल है। महोदय, प्रस्ताव में आर्थिक, सामाजिक और राजनीतिक न्याय की व्यवस्था दी गई है।

इस प्रस्ताव के पीछे अगर ईमानदारी और वास्तविकता हो जिसके बारे में मुझे रती भर भी आशंका नहीं है, तो प्रस्ताव प्रस्तुत करने वालों को राज्य जिसके सहारे सामाजिक, आर्थिक और राजनीतिक न्याय कर सके ऐसे स्पष्ट उपायों की व्यवस्था करनी चाहिए थी। इस पृष्ठभूमि पर मैं सोच रहा था कि देश में आर्थिक, सामाजिक न्याय की व्यवस्था पर अमल कर पाने के लिए खेती और उद्योगों के राष्ट्रीयकरण की व्यवस्था प्रस्ताव में होना आवश्यक था। समाजवादी अर्थव्यवस्था के बगैर भविष्य में कोई भी सरकार देश में सामाजिक, आर्थिक और राजनीतिक न्याय कैसे कर पाएगी यह बात मेरी समझ में नहीं आ रही। इसीलिए इन बातों के स्पष्ट जिक्र के लिए मेरा विरोध न होते हुए भी मुझे यह प्रस्ताव थोड़ा निराशाजनक ही लगता है। इस प्रस्ताव के बारे में मेरे मत और जानकारी पेश करने के बाद यह सवाल मैं यहीं छोड़ रहा हूं।

अपराधियों के खिलाफ गोविंद नगर में सफल इंस्पेक्टर रिकेश का परिश्रम : कई गिरफ्तार

सुनील बाजपेई कानपुरा अपराध एवं अपराधियों के विरुद्ध अभियान गोविंद नगर क्षेत्र में भी कठोर परिश्रम के साथ लगातार जारी है ,जिसके तहत छोटी बड़ी सभी घटनाओं का सटीक खुलासा करते हुए अपराधियों को जेल भेजने में भी सफलता लगातार मिल रही है। अवगत कराते चलें कि आजकल चुनौती पूर्ण गोविंद नगर की कमान जुझारू तेवरों वाले तेज तर्रार और व्यवहार कुशल इंस्पेक्टर रिकेश कुमार सिंह के हाथ में है। जहां तक प्रभारी निरीक्षक गोविंद नगर के रूप में परोपकारी स्वभाव के बताए जाने वाले इंस्पेक्टर रिकेश सिंह की चुनौतीपूर्ण नियुक्ति

का सवाल है, उसे उनकी कानून और शांति व्यवस्था के पक्ष में अपराधियों के खिलाफ और पीड़ितों के हित में अपने कर्तव्य का पालन सदैव निष्ठा और ईमानदारी के साथ करना ही माना जा रहा है। विभागीय सूत्रों की नजर में यही नहीं यूपी की पुलिस सेवा में आने के बाद निष्पक्ष और पारदर्शी कार्यशैली के जुझारू तेवरों वाले कठोर परिश्रमी इंस्पेक्टर रिकेश सिंह के अब तक के कार्यकाल के विवेचन से यह भी साबित होता है कि हालात चाहे जैसे रहे हों लेकिन निर्दोष फंसे नहीं और अपराधी बचे नहीं जैसी लोकहित की प्रबल विचारधारा के अनुरूप अपनी धुन के भी पक्के इंस्पेक्टर रिकेश कुमार सिंह ने अपनी कर्तव्य के प्रति निष्ठा के साथ समझौता आज तक नहीं किया।

अब मैं प्रस्ताव के पहले हिस्से की ओर मुड़ता हूं। पहले चार परिच्छेदों का इसमें समावेश है। इस सभा में अब तक जो चर्चा हुई है उसके आधार पर मैं कह सकता हूं कि यह हिस्सा विवादास्पद है। प्रस्ताव में प्रयुक्त ‘गणराज्य’ शब्द विवाद का केंद्रबिंदु है ऐसा लगता है। ‘सार्वभौमिकत्व लोगों के बीच से निर्माण होता है’ चौथे परिच्छेद के इस हिस्से के इर्दगिर्द यह विवाद केंद्रित है। मेरे मित्र डॉ. जयकर द्वारा कल उपस्थित किए गए-मुस्लिम लीग की अनुपस्थिति में सभा द्वारा इस प्रस्ताव पर विचार करना सही नहीं होगा - इस मुद्दे पर यह विवाद पैदा हुआ। महोदय, इस महान देश के सामाजिक, राजनीतिक तथा आर्थिक भविष्यकालीन संरचना और उज्ज्वल भविष्य के बारे में मेरे मन में तिलभर भी आशंका नहीं। आज हम राजनीतिक, सामाजिक तथा आर्थिक नजरिए से विभाजित हैं इसका मुझे अहसास है। एक-दूसरे के खिलाफ लड़ने वाली छावनियों के समूह हैं हम, बल्कि मैं तो यह भी मानता हूं कि मैं भी ऐसी ही एक छावनी का नेता हूं। महोदय, यह सब भले सही हो, लेकिन मुझे पूरा यकीन है कि समय और स्थितियों को अगर अनुकूल बनाया जाए तो कोई भी शक्ति इस देश को एक होने से रोक नहीं सकती। (तालियों की गड़गड़ाहट) विभिन्न जातियां और संप्रदाय होने के बावजूद हमें एक होने से कोई नहीं रोक सकता। इस बारे में मेरे मन में कोई आशंका नहीं। (हर्षध्वनि) भले आज मुस्लिम लीग भारत को दो फाड़ करने की कोशिश में लगा है, लेकिन एकछत्र भारत ही उनके लिए भी सही होगा। मैं दावे के साथ कह सकता हूं कि अगर चाहें तो मुस्लिम खुद अपने बारे में सोचने लगेंगे। (हर्षध्वनी और तालियों की गड़गड़ाहट)

शेष भाग कल

हरसम्भव तत्काल सहायता में भी अग्रणी हसमुख और मिलनसार स्वभाव के कठोर परिश्रमी इंस्पेक्टर रिकेश कुमार सिंह इसके पहले राजधानी लखनऊ समेत तीन अन्य जनपदों भी कर्तव्य के प्रति अपनी प्रगाढ़ निष्ठा का सराहनीय प्रदर्शन कर चुके हैं। और अब कानपुर में चल रही नियुक्ति के दौरान भी कानून और शांति व्यवस्था के पक्ष में अपराधियों के खिलाफ पीड़ितों के हित में उनके कर्तव्य पथ का स्वागत पूर्ण सफलता लगातार करती नजर आ रही है।

“यह आत्महत्या नहीं, हत्या है”: कानपुर कोर्ट में दलित महिला स्टेनोग्राफर की मौत से जातिगत उत्पीड़न का विरोध : “चमारों की गली...” जब एक ‘ठाकुर’ कवि की इस कविता से उनकी ही बिरादरी में मच गया था बवाल

नेहा के दादा, जय प्रकाश संखवार ने बताया कि उनकी पोती दलित होने के कारण हो रहे उत्पीड़न से बहुत परेशान थी। उन्होंने कहा, “वह सिर्फ़ चार महीने से काम कर रही थी। इन चार महीनों में, उसे उसकी जाति के कारण लगातार परेशान किया जाता रहा। वह हमेशा परेशान रहती थी और लगातार दबाव में रहती थी।”

कानपुर- एक युवा दलित महिला स्टेनोग्राफर, नेहा संखवार (30) की शनिवार को कानपुर कोर्ट परिसर की छठी मंजिल से गिरकर मौत हो गई। इस मामले ने उनके सहकर्मियों द्वारा लगातार जाति-आधारित उत्पीड़न के आरोपों को हवा दे दी है। पुलिस इसे आत्महत्या मानकर जाँच कर रही है, जबकि उनके परिवार ने इसे हत्या बताते हुए, सुनियोजित तरीके से मौत के घाट उतारने का आरोप लगाया है।

यह घटना शनिवार दोपहर करीब 2:30 बजे हुई। नेहा, जो चार महीने पहले ही नौकरी पर आई थीं, इस दुखद घटना से पहले हमेशा की तरह कोर्ट परिसर में देखी गईं। उन्हें तुरंत अस्पताल ले जाया गया, जहाँ डॉक्टरों ने उन्हें मृत घोषित कर दिया। हालाँकि, नेहा के शोकाकुल परिवार द्वारा आत्महत्या के आधिकारिक दावे का कड़ा विरोध किया जा रहा है। वे कथित तौर पर नौकरी शुरू करने के बाद से लगातार और दर्दनाक दौर से गुजर रही नेहा की ओर इशारा करते हैं।

नेहा के पिता, गोविंद प्रसाद, फतेहपुर में राजस्व अधिकारी हैं, जबकि उनके

भाई, भानु प्रताप, इटावा में सब-इंस्पेक्टर के पद पर कार्यरत हैं। उनकी छोटी बहन, निशा, प्रतियोगी परीक्षाओं की तैयारी कर रही है। घाटमपुर के कोटरा मकरंदपुर निवासी नेहा, बर्ग बाईपास के पास किराए के मकान में रहती थी। वह शनिवार को हमेशा की तरह कचहरी आई थी। सीसीटीवी फुटेज में घटना से पहले वह छठी मंजिल पर अकेले जाती हुई दिखाई दे रही है।

नेहा के दादा, जय प्रकाश संखवार ने बताया कि उनकी पोती दलित होने के कारण हो रहे उत्पीड़न से बहुत परेशान थी। उन्होंने स्थानीय पत्रकारों को बताया, “वह सिर्फ़ चार महीने से काम कर रही थी। इन चार महीनों में, उसे उसकी जाति के कारण लगातार परेशान किया जाता रहा। वह हमेशा परेशान रहती थी और लगातार दबाव में रहती थी।”

परिवार ने उसके सहकर्मियों पर उसके साथ भेदभाव और ताने मारने का

आरोप लगाया है, जिससे काम का माहौल असहनीय हो गया है। एक कदम आगे बढ़ते हुए, परिवार ने उसकी मौत की परिस्थितियों पर भी संदेह जताया है। जय प्रकाश संखवार ने मामले की गहन जाँच की माँग करते हुए कहा, “हमें यकीन है कि यह आत्महत्या नहीं है। हो सकता है कि किसी ने उसे धक्का दिया हो। यह एक हत्या है।”

एक अधिकारी ने नाम न छापने की शर्त पर बताया कि शुरुआती जाँच से पता चलता है कि नेहा एक खास अदालती मामले को लेकर काफ़ी तनाव में थी।

पुलिस कमिश्नर रघुबीर लाल ने मीडिया से बातचीत में पुष्टि की कि नेहा के पास से कोई सुसाइड नोट नहीं मिला है और मामले की गहन जाँच जारी है।

उन्होंने संदर्भ बताते हुए कहा, “हाईकोर्ट ने हाल ही में 40-50 स्टेनोग्राफ़रों की भर्ती की थी, और नेहा उनमें से एक थीं। वह कानपुर

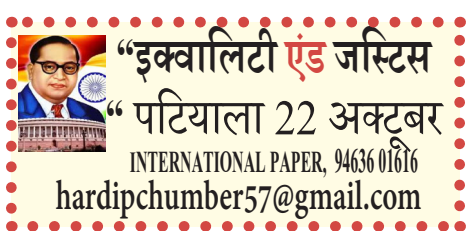
सिविल जज (सीनियर डिवीजन) कोर्ट में तैनात थीं।”

छठी मंजिल से गिरने की घटना के बारे में पुलिस कमिश्नर ने स्पष्टीकरण देते हुए कहा, “छठी मंजिल पर आमतौर पर कोई नहीं आता-जाता था। छत के बारे में शायद ही किसी को पता था। लेकिन चूँकि नेहा एक कर्मचारी थी, इसलिए वह खिड़की से वहाँ गई और नीचे कूद गई।”

यह आधिकारिक बयान नेहा के परिवार के गंभीर आरोपों के बाद आया है, जिन्होंने दावा किया है कि वह सहकर्मियों द्वारा जाति-आधारित उत्पीड़न का शिकार थीं और जोर देकर कहा है कि उनकी मौत आत्महत्या नहीं, बल्कि हत्या थी। पुलिस अब दोनों पहलुओं की जाँच कर रही है - अदालती मामले से उपजा तनाव और जाति-आधारित उत्पीड़न के आरोप।

गौरतलब है कि नेहा को यह नौकरी चार महीने पहले ही मिली थी और उसके परिवार का कहना है कि दलित होने के कारण उसे लगातार परेशान किया जा रहा था। इस मामले ने व्यवस्था के भीतर काम करने की परिस्थितियों और सामाजिक दबावों को उजागर किया है।

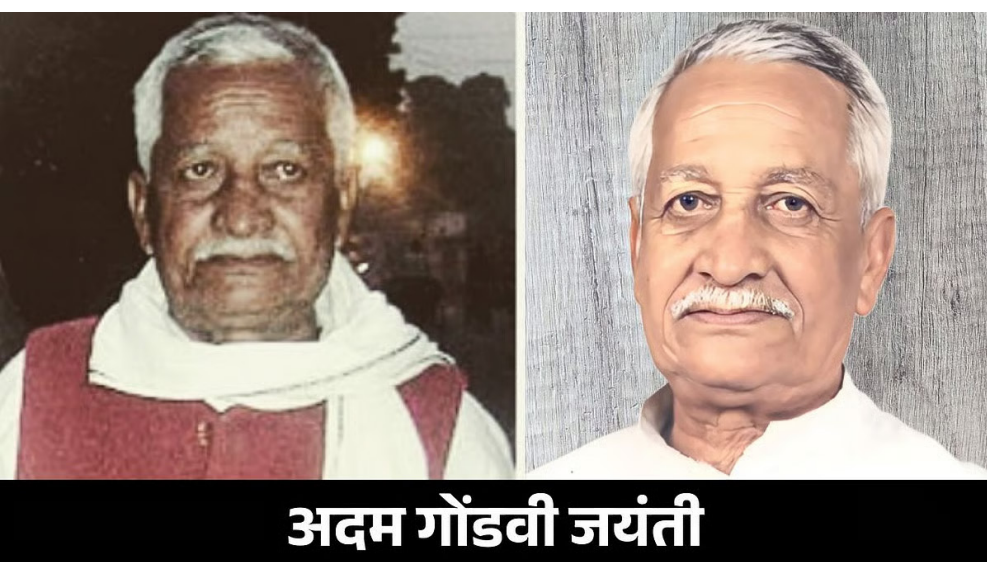
अदम गोंडवी जयंती: ‘जनकवि’ जिसने ठाकुर होकर दलितों के हक में कलम उठाई और ‘चमारों की गली’ लिखकर अपनी बिरादरी से बगावत मोल ली।

नई दिल्ली: अदम गोंडवी, जिनका वास्तविक नाम रामनाथ सिंह था, हिंदी साहित्य के उन चुनिंदा कवियों में से एक हैं जिन्होंने अपनी तीखी और साहसी कविताओं के माध्यम से सामाजिक अन्याय, गरीबी, जातिवाद और राजनीतिक भ्रष्टाचार को निशाना बनाया। उनका जन्म 22 अक्टूबर 1947 को उत्तर प्रदेश के गोंडा जिले के अट्टा परसपुर गांव में एक गरीब किसान परिवार में हुआ था।

बचपन से ही ग्रामीण जीवन की कठोर वास्तविकताओं से रूबरू होने वाले अदम ने अपनी कविताओं में आम आदमी की पीड़ा को इतनी सशक्तता से उकेरा कि उन्हें ‘दूसरा दुष्यंत कुमार’ कहा जाने लगा। उनकी प्रमुख रचनाओं में कविता संग्रह ‘धरती की सतह पर’ और ‘समय से मुठभेड़’ शामिल हैं, जो दलितों, हाशिए पर जीने वाले लोगों और शोषित वर्गों की आवाज बन गईं।

अदम की गजलें न केवल आलोचना का हथियार हैं, बल्कि क्रांति की चिंगारी भी—जैसे उनकी प्रसिद्ध पंक्तियाँ: “फटे कपड़ों में तन ढाँके गुजरता है जहाँ कोई / समझ लेना वो पगडंडी

‘अदम’ के गांव जाती है।” अदम गोंडवी को “जनकवि” और “विद्रोह का शायर” कहा गया। उनके जीवन और काव्य पर केंद्रित कृतियाँ, जैसे कि ‘अदम गोंडवी: जीवन और काव्य’, इस बात की पुष्टि करती हैं कि उनकी कलम का मकसद महज वाहवाही लूटना नहीं, बल्कि व्यवस्था को आईना दिखाना था। उनके करियर को परिभाषित करने वाला एक ऐसा ही अविस्मरणीय किस्सा है उनकी सबसे चर्चित और साहसिक रचना ‘मैं चमारों की गली तक ले चलूंगा आपको’ का प्रकाशन।

अदम गोंडवी का साहित्यिक करियर एक ऐसे अद्वितीय मोड़ पर आकर खड़ा हुआ, जहाँ उन्होंने व्यक्तिगत सुरक्षा और सामाजिक सम्मान को दांव पर लगाकर शोषितों की आवाज बनने का फैसला किया। गोंडा, उत्तर प्रदेश के ठाकुर परिवार से आने वाले रामनाथ सिंह ने अपनी औपचारिक शिक्षा भले ही प्राइमरी तक पूरी की, लेकिन जीवन के अनुभवों ने उन्हें

समाजशास्त्र का सबसे बड़ा विद्वान बना दिया। उनकी कविताएं और गजलें तब तक मुशायरों में लोकप्रिय हो चुकी थीं, लेकिन उनके करियर का असली इंकलाब उनकी पहली लंबी कविता ‘मैं चमारों की गली तक ले चलूंगा आपको’ से आया। इस कविता ने उन्हें एक क्षेत्रीय कवि से राष्ट्रीय स्तर का कवि बनाया।

यह रचना महज गरीबी या भूख का वर्णन नहीं थी, यह उत्तर प्रदेश के ग्रामीण परिवेश में दलितों, खासकर एक दलित किशोरी के साथ हुए जघन्य बलात्कार और उसके बाद सामंती ठाकुरों द्वारा (अपनी ही बिरादरी) पुलिस के सहयोग से दलित बस्ती पर किए गए अत्याचारों की भयावह दास्तान थी। उस समय किसी सवर्ण कवि का इतना तीखा और बेबाक ढंग से अपनी ही जाति के शोषण और क्रूरता को सार्वजनिक करना, और शोषितों के पक्ष में खड़े होना, एक अभूतपूर्व साहित्यिक विद्रोह था।

अदम गोंडवी को इस कविता के लिए न सिर्फ़

साहित्यिक प्रशंसा मिली, बल्कि उन्हें अपने गांव और बिरादरी के भीतर भयंकर सामाजिक विरोध और बहिष्कार का सामना भी करना पड़ा। उन्होंने अपने जीवन की अंतिम सांस तक एक किसान की तरह जीवन जिया और सत्ता के किसी भी प्रलोभन को अस्वीकार कर दिया।

अदम ने अपनी कलम से साबित कर दिया कि एक कवि का सबसे बड़ा धर्म सत्य बोलना और शोषित के पक्ष में खड़ा होना होता है। उनकी यह रचना उनके करियर का सिद्धांत बन गई, जिसने हिंदी गजल को महफिलों से निकालकर सीधे आम जनता की पीड़ा और प्रतिरोध के मैदान में उतार दिया।

यह कविता आज भी भारतीय राजनीति और सामाजिक न्याय पर एक तीखी टिप्पणी है, जिसमें वे कहते हैं, “तुम्हारी फाइलों में गांव का मौसम गुलाबी है, मगर आंकड़े झूठे हैं, ये दावा किताबी है। ... आइए महसूस करिए जिंदगी के ताप को, मैं चमारों की गली तक ले चलूंगा आपको।”

18 दिसंबर 2011 को लखनऊ के अस्पताल में लीवर सिरोसिस से उनका निधन हो गया, लेकिन उनकी रचनाएं आज भी सामाजिक न्याय की लड़ाई को प्रेरित करती रहती हैं।

बाढ़ की मार झेल रहे किसानों के लिए संत रामपाल जी महाराज द्वारा जल निकासी हेतु बड़ी सहायता

संगरूर, 22 अक्टूबर (जगसीर लोगोंवाल)-

पंजाब के बाढ़ प्रभावित किसानों के लिए संत रामपाल जी महाराज एक बड़ा सहारा बनकर सामने आए हैं। गांव मलिकपुर तहसील अजनाला जिला अमृतसर में जहां कई दिनों से खेतों और घरों में पानी भरा हुआ था, वहां संत रामपाल जी महाराज की प्रेरणा से

भक्तों द्वारा 9400 फुट पाइप, दो 20 हॉर्स पावर की मोटों, 1700 फुट 4 कोर 35 मिमी तार और जल निकासी के लिए आवश्यक सारा सामान उपलब्ध करवाया गया है। इस सहायता की अनुमानित लागत लगभग 16 लाख रुपए से अधिक बताई जा

रही है। इस पहल से गांव के दर्जनों किसानों के खेतों से पानी बाहर निकाला जा रहा है, जिससे उन्हें बड़ी राहत मिलेगी और गेहूं की बुआई के लिए खेत तैयार हो सकेंगे। किसानों ने बताया कि सरकारी स्तर पर मदद देर से मिल रही थी, लेकिन संत

रामपाल जी महाराज के भक्तों ने बिना किसी स्वार्थ के तुरंत सहायता प्रदान कर सच्ची मानवता की मिसाल पेश की है। सेवादारों ने मीडिया को बताया कि संत रामपाल जी महाराज सदैव मानवता की भलाई के लिए प्रेरित करते हैं और उनके उपदेशों के अनुसार — “जीव दया ही सच्चा धर्म है।” इसी प्रेरणा से सेवक हर समय बाढ़, सूखा या किसी भी आपदा में लोगों की मदद के लिए तत्पर रहते हैं। गांव

के निवासियों ने संत रामपाल जी महाराज का धन्यवाद करते हुए कहा कि जहां कई परिवार अपने आप को असहाय महसूस कर रहे थे, वहीं यह सहायता उनके जीवन में नई उम्मीद लेकर

आई है। समाज सेवा की प्रेरणा संत रामपाल जी महाराज के भक्त केवल धार्मिक प्रेरणा तक सीमित नहीं हैं, बल्कि समाज सेवा में भी अग्रणी भूमिका निभा रहे हैं।

अन्नपूर्णा मुहिम, रक्तदान शिविर, गरीब परिवारों के लिए मकान निर्माण, और प्राकृतिक आपदाओं में सहायता जैसे कार्य संत जी के मार्गदर्शन में निरंतर जारी हैं। इस प्रकार, गांव

मलिकपुर में की गई यह बाढ़ राहत सहायता इस बात का जीवंत उदाहरण है कि मानवता आज भी जीवित है और सच्चे संतों की प्रेरणा से समाज एक-दूसरे का सहारा बन सकता है।

ਸਿਧਾਰਥ ਗੌਤਮ ਬੁੱਧ ਦੇ ਧਮ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਸਭ ਲਈ ਸੁੱਖ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮਾਰਗ ਦੀਆਂ ਐਕਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ -ਸਿਧਾਰਥ ਗੌਤਮ ਬੁੱਧ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਇਹ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਸਮੁੱਚੇ ਮੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਖ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮਾਰਗ ਰਾਹ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਮੁੱਢਲੇ ਪੰਜ ‘ਪੰਚਸ਼ੀਲ’ ਸਿਧਾਂਤ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕੇ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ‘ਮਨ ਦੀ ਸਮਾਧੀ’ ਲੱਗ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ:

1. ਆਹਿੰਸਾ- ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾਂ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ, ਹਰ ਇਕ ਜੀਵਨ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ
2. ਚੋਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ- ਦੁਸਰਿਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨਾ
3. ਵਿਭਚਾਰ ਨਾਂ ਕਰਨਾ- ਕੋਈ ਜਿਨਸੀ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧ ਨਾਂ ਕਰਨਾ
4. ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲਣਾ- ਆਪਣੇ ਆਚਾਰ, ਵਿਚਾਰ, ਵਿਵਹਾਰ ਵਿੱਚ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਬਣੇ ਰਹਿਣਾ
5. ਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ- ਕੋਈ ਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ, ਮਨ ਦਾ ਦਸ਼ਾ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਗਾੜ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰੀ, ਮਨ ਸੁੱਧ ਰਖਣਾ ਅਤੇ ਸਾਫ਼ ਮਨ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ

